

Comunitățile de energie

Un potențial nevalorificat încă

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Cuprins

Puncte

01-16 | **Mesajele principale**

01-05 | De ce este important acest domeniu

06-16 | Ce a constatat și ce recomandă Curtea

17-86 | **Observațiile Curții, în detaliu**

17-41 | Obiectivul UE stabilește o ambiție, dar nu este bine proiectat, nu este suficient susținut și monitorizat și nu va fi probabil atins

17-23 | Definițiile UE ale comunităților de energie sunt o sursă de confuzie și nu erau utilizate consecvent în jumătate dintre țările auditate

24-27 | Contribuția preconizată a comunităților de energie la producerea de energie din surse regenerabile a fost supraestimată

28-34 | Obiectivul UE stabilește o ambiție, dar nu este întru totul relevant, nu poate fi măsurat și nu este susținut suficient la nivel național

35-41 | Monitorizarea este incompletă și este puțin probabil ca obiectivul UE pentru 2025 să fie atins

42-86 | Statele membre auditate nu au stabilit toate condițiile necesare pentru dezvoltarea comunităților de energie

42-45 | Transpunerea directivelor UE este incompletă

46-49 | Jumătate dintre statele membre auditate au raportat cu privire la evaluarea națională obligatorie a obstacolelor

50-57 | Există orientări, dar acestea sunt adesea dificil de aplicat fără asistență din partea experților

58-66 | Rămân lacune în ceea ce privește implicarea cetățenilor și includerea gospodăriilor vulnerabile

67-76 | Comunitățile de energie, în calitate de producători de energie din surse regenerabile, se confruntă cu întârzieri mari în racordarea la rețea

77-86 | Stimuletele financiare pentru comunitățile de energie permit perioade de recuperare a investiției aliniate la ambițiile afișate de Strategia UE pentru energia solară

Anexe

Anexa I – Informații despre audit

Anexa II – Comunitățile de energie vizitate

Anexa III – Răspunsurile statelor membre la recomandări

Acronime

Glosar

Răspunsurile Comisiei

Calendar

Echipa de audit

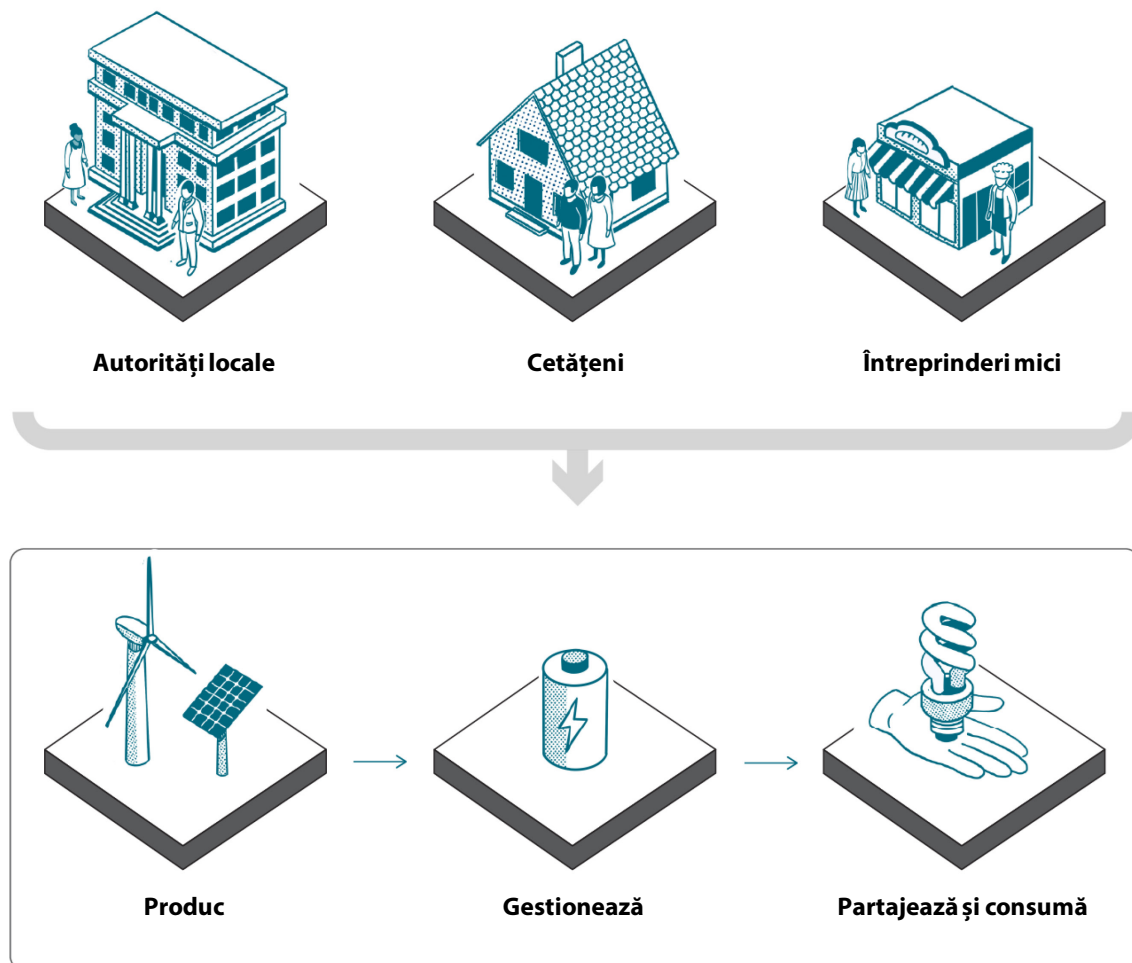
Mesajele principale

De ce este important acest domeniu

- 01** Energia din surse regenerabile joacă un rol esențial în strategia pe termen lung a UE de atingere a neutralității climatice până în 2050 și de realizare a tranziției energetice. UE a stabilit **un obiectiv** ca ponderea energiei din surse regenerabile să ajungă la cel puțin 42,5 % până în 2030 (de la 25,4 % în 2024). Comisia **a estimat** că jumătate dintre cetățenii UE ar putea produce până la 50 % din energia din surse regenerabile a UE până în 2050¹.
- 02** Comunitățile de energie sunt entități juridice care **permit cetățenilor, întreprinderilor mici și autorităților locale să producă, să gestioneze, să partajeze și să consume propria energie** (a se vedea **figura 1**). Comisia a introdus **definiții legale ale UE referitoare la comunitățile de energie** în **Directiva (UE) 2018/2001** privind utilizarea energiei din surse regenerabile (RED II) și în **Directiva (UE) 2019/944** privind piața internă de energie electrică (IMED). În **Strategia UE din 2022 pentru energia solară**, Comisia a stabilit un obiectiv politic (denumit în prezentul raport „obiectivul UE”): UE și statele membre vor colabora să înființeze **cel puțin o comunitate energetică bazată pe surse regenerabile de energie în fiecare localitate cu o populație mai mare de 10 000 de locuitori până în 2025**. În **evaluarea impactului realizată pentru RED II în 2016**, Comisia a afirmat că, în UE, „până în 2030, o capacitate de peste 50 GW de energie eoliană și peste 50 GW de energie solară – adică 17 % și, respectiv, 21 % din capacitatea instalată – ar putea fi deținută de comunitățile de energie”.

¹ Comisia Europeană, *In focus: Employment in EU's renewable energy sector*, 16 mai 2022, accesat la 2 septembrie 2025.

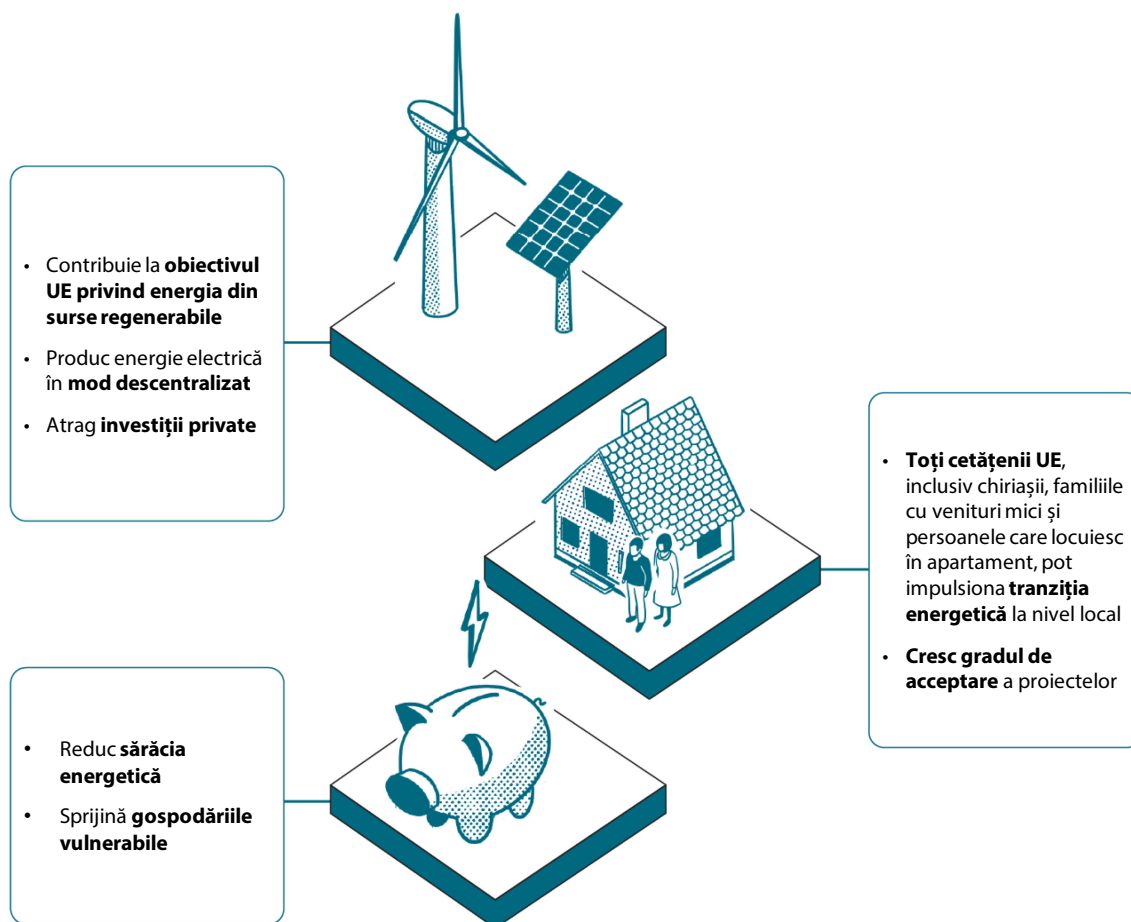
Figura 1 | Ce este o comunitate de energie?

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

03 Potrivit Comisiei, comunitățile de energie ar putea aduce o serie întreagă de beneficii (a se vedea *figura 2*).

Figura 2 | Beneficiile preconizate ale comunităților de energie

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [site-ului web al Comisiei](#).

04 Curtea de Conturi Europeană a desfășurat acest audit având în vedere potențialul pe care proiectele de energie din surse regenerabile deținute de diferite comunități îl au în **accelerarea tranziției energetice, nevoia de a implica cetățenii** în această tranziție, precum și necesitatea ca aceasta să fie **accesibilă din punct de vedere financiar pentru toți** în vederea consolidării dimensiunii sociale a uniunii energetice. Curtea speră că activitatea sa va sprijini dezvoltarea comunităților de energie din UE prin faptul că expune principalele provocări cu care se confruntă acestea, anticipează posibile soluții și contribuie la reformarea Directivei privind energia din surse regenerabile și la punerea în aplicare a viitorului pachet de măsuri privind energia pentru cetățeni.

05 Curtea a evaluat dacă Comisia și patru state membre (**Țările de Jos, Polonia, Italia și România**) au îndeplinit obiectivul UE și dacă **au implicat în mod eficace comunitățile de energie** pentru a se obține beneficiile preconizate ale acestora. Mai precis, s-a verificat dacă Comisia stabilise **obiective ale UE** bine concepute, susținute de statele membre, care să fie monitorizate în mod adecvat și care se aflau pe calea cea bună pentru a fi atinse. Curtea a examinat, de asemenea, dacă Comisia și statele membre creaseră **condițiile adecvate** pentru ca comunitățile de energie să prospere. A se vedea [anexa I](#) pentru mai multe detalii privind sfera și abordarea auditului și [anexa II](#) pentru informații referitoare la comunitățile vizitate de auditorii Curții.

Ce a constatat și ce recomandă Curtea

06 Curtea concluzionează că este puțin probabil ca UE să aibă cel puțin o comunitate de energie din surse regenerabile în fiecare localitate cu peste 10 000 de locuitori până în 2025, în condițiile în care, în ianuarie 2025, aceasta atinsese doar 27 % din obiectiv. Obiectivul stabilește o ambiție, dar nu acoperă beneficiile preconizate ale comunităților de energie. În plus, el nu a fost aprobat în mod oficial de statele membre și nu este monitorizat în mod complet. Chiar și luând în considerare exemplul pozitiv din rândul statelor membre selectate de Curte, în care există cooperative de energie bine dezvoltate, Curtea estimează că comunitățile de energie ar putea deține doar aproximativ 4 % din capacitatea de producție de energie solară și eoliană până în 2030, adică sub nivelurile de 21 % și, respectiv, 17 % declarate de Comisie în evaluarea impactului RED II. În plus, guvernele nu au creat toate condițiile necesare pentru a sprijini dezvoltarea comunităților. În special, nu au abordat problemele normative nerezolvate și nici întârzierile în racordările la rețea, cauzate adesea de congestia rețelei în orele de vârf, pentru care stocarea energiei ar putea oferi soluții. Autoritățile naționale au comunicat Curții răspunsurile lor la aceste recomandări (a se vedea [anexa III](#)).

Obiectivul UE stabilește o ambiție, dar nu este bine proiectat, nu este suficient susținut și monitorizat și nu va fi probabil atins

- 07** Curtea a constatat că definițiile date de UE comunităților de energie din surse regenerabile și comunităților de energie ale cetățenilor sunt neclare. Comisia a emis orientări pentru a clarifica definițiile, dar autoritățile naționale și părțile interesate au subliniat ambiguitatea acestora și confuzia rezultată. Două guverne din cele patru auditate utilizează concepte de comunități de energie care nu sunt aliniate la definițiile UE. Analiza Curții a arătat, de asemenea, că există diverse opțiuni juridice care le permit cetățenilor să construiască și să exploateze în mod colectiv instalații de energie din surse regenerabile, să partajeze energia produsă sau să vândă surplusul de energie electrică, dar Comisia nu a emis orientări care să le clarifice. Această lipsă de claritate este deosebit de relevantă în cazul clădirilor de apartamente, în care 48 % din populația UE locuia în 2023. Problema este accentuată de faptul că asociațiile de proprietari existente, create pentru administrarea clădirilor, nu pot fi utilizate ca mijloc simplu de creare a comunităților de energie (a se vedea punctele [17-23](#)).

Recomandarea 1

Să se clarifice accesul la producția, partajarea și vânzarea energiei din surse regenerabile în apartamente

Comisia ar trebui să publice orientări și bune practici privind modalitățile juridice de implicare a proprietarilor de apartamente, direct sau prin intermediul asociațiilor de proprietari, în producția, partajarea și vânzarea de energie din surse regenerabile.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2026.

- 08** Curtea concluzionează că așteptările expuse în [evaluarea impactului RED II realizată de Comisie în 2016](#) au fost excesiv de optimiste. O previziune actualizată pentru **Țările de Jos**, unde cooperativele de energie sunt deja bine dezvoltate, sugerează că acestea ar putea deține aproximativ 4 % din ambele tipuri de energie până în 2030, în comparație cu așteptările din 2016 potrivit cărora comunitățile de energie ar putea deține în 2030 21 % din capacitatea de producție de energie solară și 17 % din capacitatea de producție de energie eoliană (a se vedea punctele [24-27](#)).

09 Deși Comisia și-a bazat obiectivul pentru comunitățile de energie pe o consultare a părților interesate, Curtea nu a identificat nicio justificare a modului în care a fost fixat acest obiectiv. În plus, deși obiectivul stabilește o ambiție și este specific și încadrat în timp, el este dificil de măsurat și nu este întru totul relevant (de exemplu, capacitatea de producere a energiei din surse regenerabile și numărul de cetățeni implicați nu sunt incluse). În plus, Comisia nu a analizat dacă el era realizabil. Jumătate dintre statele membre auditate (**Italia** și **Polonia**) au inclus obiective referitoare la comunitățile de energie în planurile lor naționale privind energia și clima, dar acestea nu erau pe deplin aliniate la cele ale UE. Comisia nu a recomandat modificări ale planurilor, deoarece [legislația UE](#) nu prevede obligativitatea definirii unor obiective naționale în materie. Nealinierea planurilor statelor membre la obiectivul UE indică un nivel scăzut de angajament național și contribuie la riscul ca UE să nu atingă obiectivul (a se vedea punctele [28-34](#)).

Recomandarea 2

Să se definească obiective SMART pentru comunitățile de energie, care să fie reflectate în planurile naționale privind energia și clima

- (a) **Pe baza unei justificări adecvate**, Comisia ar trebui să conceapă **obiective SMART** legate de beneficiile preconizate ale comunităților de energie, cum ar fi numărul de cetățeni implicați sau capacitatea comunităților de producție de energie din surse regenerabile.
- (b) Cu ocazia reformării Regulamentului privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, Comisia ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a propune obligația ca **planurile naționale privind energia și clima să includă obiective ale comunităților de energie** care să fie aliniate la strategiile și planurile de acțiune relevante ale UE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2027.

10 În 2024, Comisia a urmărit numărul de comunități utilizând un inventar întocmit ad-hoc de consultanți. Datele respective nu provin însă din registre naționale fiabile și complete ale comunităților de energie. Comisia a oferit statelor membre unele orientări cu privire la înregistrarea comunităților, dar acestea nu se axau suficient pe principalele elemente necesare pentru monitorizarea la nivelul UE. În plus, nici Comisia, nici statele membre nu au monitorizat și nu au raportat eventuale progrese către atingerea obiectivului UE. Curtea estimează că, până la începutul anului 2025, UE atinsese aproximativ 27 % din obiectivul său. Cu alte cuvinte, este foarte puțin probabil ca acesta să fie îndeplinit în 2025. Totuși, creșterea rapidă a numărului comunităților în **Italia** și **Polonia** între ianuarie și iunie 2025 reprezintă un motiv de optimism (a se vedea punctele [35-41](#)).

Recomandarea 3

Să se îmbunătățească înregistrarea și monitorizarea comunităților de energie

Comisia ar trebui să publice orientări îmbunătățite în atenția statelor membre cu privire la modul de înregistrare și monitorizare a comunităților de energie.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2026.

Statele membre auditate nu au stabilit toate condițiile necesare pentru dezvoltarea comunităților de energie

- 11** După patru ani de la expirarea termenelor de transpunere, dintre cele patru state membre auditate, numai **Italia** demonstrase, pentru ambele directive, transpunerea tuturor articolelor referitoare la comunitățile de energie. Comisia a efectuat verificările necesare privind transpunerea și a dat urmare unor cazuri de netranspunere, prin emiterea de scrisori de punere în întârziere și de avize motivate. Ea nu sesizase însă Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la restul cazurilor de netranspunere (a se vedea punctele [42-45](#)).
- 12** Numai **Polonia** și **Țările de Jos** au publicat evaluarea națională obligatorie cerută de RED II cu privire la obstacolele din calea comunităților de energie și la potențialul acestora. În lipsa unor astfel de evaluări, măsurile de la nivel național și de la nivelul UE riscă să fie ineficace și să întârzie dezvoltarea comunităților (a se vedea punctele [46-49](#)).

Recomandarea 4

Să se raporteze referitor la evaluarea obstacolelor din calea comunităților de energie din surse regenerabile și a potențialului de dezvoltare a acestora

Ministerul Mediului și Securității Energetice din Italia și Ministerul Energiei din România ar trebui să **evalueze și să raporteze cu privire la obstacolele existente în calea comunităților de energie din surse regenerabile și la potențialul de dezvoltare a acestora.**

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iulie 2027.

- 13** Orientările adresate de Comisiei statelor membre au fost, în ansamblu, eficiente. La nivel național, sprijinul acordat comunităților este structurat, practic și ușor de accesat în **Țările de Jos**. În **Polonia, Italia și România**, informațiile sunt mai fragmentate sau mai dificil de aplicat fără un ajutor de la experți, creând astfel bariere pentru comunități (a se vedea punctele [50-57](#)).
- 14** Niciunul dintre statele membre auditate nu adoptase dispoziții legale specifice pentru a promova în mod activ participarea cetățenilor la comunități de energie. În ceea ce privește sprijinul pentru gospodăriile vulnerabile, doar **România** dispunea de legislație specifică. Trebuie totuși remarcat că **Țările de Jos** au dezvoltat stimulente pentru a proteja rolul cetățenilor, iar **Italia** a făcut acest lucru pentru gospodăriile vulnerabile. Comisia a furnizat orientări specifice cu privire la implicarea cetățenilor. Ea a pus la dispoziție și unele orientări privind implicarea gospodăriilor vulnerabile, dar acestea nu au mai fost actualizate, iar părțile interesate cu care s-au întâlnit auditorii nu au auzit de ele (a se vedea punctele [58-66](#)).

Recomandarea 5

Să se promoveze rolul cetățenilor și al gospodăriilor vulnerabile

- (a) Comisia ar trebui să actualizeze și să disemineze orientări privind **implicarea gospodăriilor vulnerabile** în comunitățile de energie și privind **elaborarea de stimulente** în acest sens pentru comunitățile de energie.
- (b) Ministerul Climei și Mediului din Polonia, Ministerul Mediului și Securității Energetice din Italia și Ministerul Energiei din România ar trebui să elaboreze dispoziții care **să promoveze rolul cetățenilor** în comunitățile de energie.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2026.

- 15** Curtea a constatat că întârzierile și refuzurile de racordare din cauza congestiei rețelei încetinesc dezvoltarea comunităților de energie în **Țările de Jos** și în **Polonia**. Operatorii de rețea ar putea accelera racordările la rețea dacă comunitățile de energie ar furniza servicii de flexibilitate, cum ar fi stocarea energiei, care ar putea contribui la netezirea vârfurilor de consum sau de producție. Acest lucru ar permite comunităților să consume mai multă energie electrică produsă la nivel local și, astfel, să reducă congestia rețelei electrice. Comisia a luat mai multe măsuri pentru a sprijini stocarea electricității, dar acestea nu erau măsuri adresate în mod specific comunităților de energie (a se vedea punctele [67-76](#)).

Recomandarea 6

Să se acorde sprijin pentru stocarea energiei

- (a) În viitorul său pachet de măsuri privind energia pentru cetățeni, Comisia ar trebui să încurajeze statele membre să propună stimulente care să ajute comunitățile de energie să **dezvolte soluții de stocare a energiei**.
- (b) Ministerul Climei și Creșterii Verzi din Țările de Jos și Ministerul Climei și Mediului din Polonia ar trebui să **ofere stimulente comunităților de energie pentru a dezvolta soluții de stocare a energiei** (doar astfel de soluții sau în combinație cu producerea de energie din surse regenerabile) sau alte **servicii de flexibilitate** pentru a ajuta la reducerea congestiei rețelei electrice.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: pentru litera (a): decembrie 2026, iar pentru litera (b): iulie 2027.

16 Sprijinul public care se acordă în **Țările de Jos, Polonia și Italia** permite perioade de recuperare a investiției care corespund cu așteptările Comisiei (mai puțin de 10 ani). Curtea a constatat că fondul reînnoibil neerlandez utilizat pentru reducerea riscurilor proiectelor într-un stadiu incipient este o modalitate eficientă de utilizare a fondurilor publice. În **România**, lipsa subvențiilor frânează crearea de comunități de energie. În toate cele patru state membre auditate, membrii comunităților nu plătesc tarifele de rețea corespunzătoare atunci când consumă energia electrică pe care o produc sau o partajează, dar rămân conectați la rețea pentru a acoperi perioadele în care producția proprie nu este suficientă sau disponibilă. Cu toate acestea, niciuna dintre țările auditate nu a evaluat formal modul în care tarifele reduse, autoconsumul și partajarea energiei afectează alți consumatori – o problemă care a generat preocupări în **Țările de Jos**, unde prosumatorii și cooperativele au o largă răspândire (a se vedea punctele [77-86](#)).

02

Observațiile Curții, în detaliu

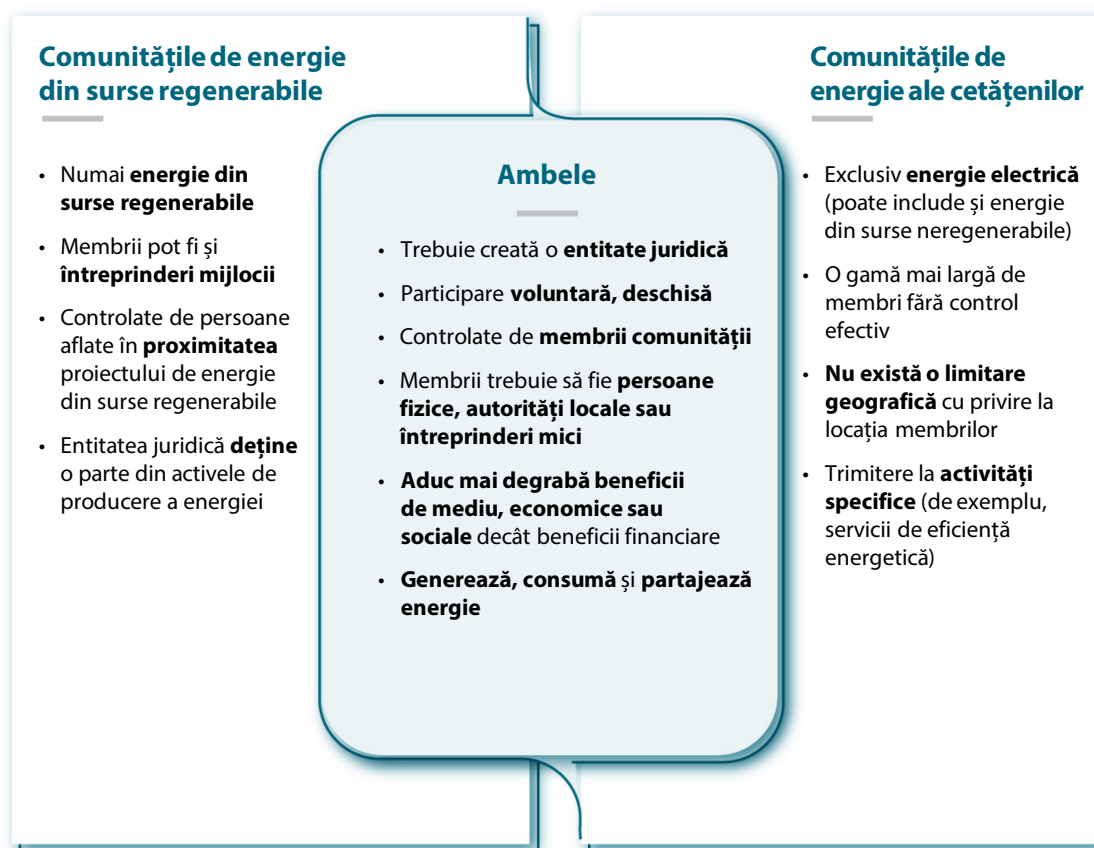
Obiectivul UE stabilește o ambiție, dar nu este bine proiectat, nu este suficient susținut și monitorizat și nu va fi probabil atins

Definițiile UE ale comunităților de energie sunt o sursă de confuzie și nu erau utilizate consecvent în jumătate dintre țările auditate

- 17** UE are două definiții legale ale comunităților de energie: una pentru **comunitățile de energie din surse regenerabile** în temeiul RED II și una pentru **comunitățile de energie ale cetățenilor** în temeiul IMED. Aceste definiții conțin cerințe minime, al căror scop este să asigure faptul că comunitățile de energie sunt conduse de cetățeni, sunt inclusive și se axează în primul rând pe obiective de mediu și sociale mai degrabă decât pe profit. Statele membre ar trebui să pună în aplicare concepte ale comunităților de energie care să fie aliniate la aceste definiții ale UE. Curtea a examinat dacă definițiile date de UE comunităților de energie sunt clare și dacă au fost utilizate în mod corespunzător la nivel național.

18 S-a constatat că, la nivelul UE, definiția juridică a comunităților de energie din surse regenerabile și cea a comunităților de energie ale cetățenilor sunt neclare: acestea diferă sub unele aspecte, dar se și suprapun. De exemplu, comunitățile de energie din surse regenerabile pot genera doar energie din surse regenerabile, în timp ce comunitățile de energie ale cetățenilor pot produce și energie electrică din surse neregenerabile. Definițiile se suprapun în ceea ce privește guvernanta și scopul (a se vedea [figura 3](#)). Comisia a emis orientări pentru a clarifica definițiile comunităților de energie, dar autoritățile naționale și părțile interesate² au subliniat ambiguitatea acestora și confuzia rezultată. [Caseta 1](#) prezintă exemple de comunități de energie.

Figura 3 | Comunitățile de energie ale cetățenilor și comunitățile de energie din surse regenerabile: distincții esențiale și principii comune

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Directivei (UE) 2018/2001 și a Directivei(UE) 2019/944.

² A se vedea, de exemplu, [Q&A: What are „citizen’ and „renewable’ energy communities?](#), REScoop.eu, 2019; [Pachetul de măsuri privind energia pentru cetățeni: implicarea cetățenilor, comunitățile energetice și prosumerismul](#), Comitetul Economic și Social European, 2025, punctele 1.2 și 5.5.

Caseta 1

Exemple de comunități de energie

La Buona Fonte este o **comunitate italiană de energie din surse regenerabile**, înființată în 2021. Aceasta a instalat o centrală solară de 19 kW pe acoperișul unei școli abandonate. Instalația generează 20 MWh pe an, o treime din această energie fiind împărțită între cei 25 de membri ai comunității. În 2024, comunitatea a utilizat veniturile sale de 1 500 de euro pentru proiecte sociale, cum ar fi achiziționarea de mobilier urban și activități școlare.

Înființată în 2014, **cooperativa neerlandeză de energie Vrijstad Energie** are 375 de membri și gestionează acoperișuri și parcuri solare (1,3 MW), precum și turbine eoliene (6 MW). Aceasta desfășoară, de asemenea, acțiuni de informare a publicului cu privire la energia din surse regenerabile și la economisirea energiei.

Copertină fotovoltaică pentru parcare, care produce energie electrică din surse regenerabile și este utilizată pentru încărcarea vehiculelor electrice (© Amar Sjauw En Wa)

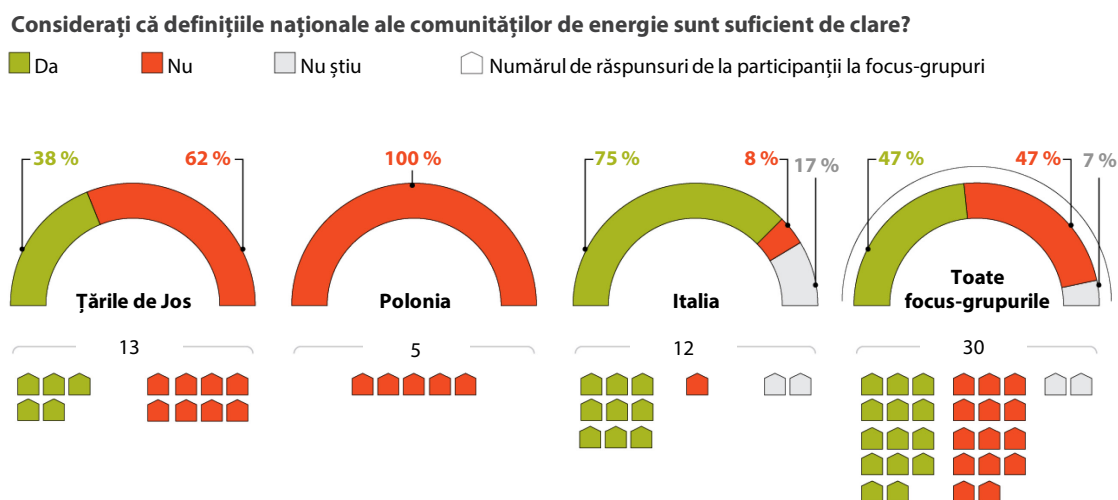

Membri ai comunității în fața turbinelor eoliene deținute de comunitate

- 19** Curtea a constatat că două dintre cele patru state membre auditate utilizează concepte de comunități de energie care nu sunt aliniate la definițiile UE. Conform situației din iulie 2025, **Țările de Jos** aveau doar cooperative de energie, acestea fiind organizații deținute de cetățeni, în care membrii produc, utilizează sau tranzacționează împreună energie din surse regenerabile. Aceste cooperative nu erau însă bazate pe cadrul UE. În noua legislație în vigoare din 2026, **Țările de Jos au adoptat** o definiție unică a comunităților de energie, care acoperă atât comunitățile de energie din surse regenerabile, cât și comunitățile de energie ale cetățenilor. **Polonia a transpus** definiția comunităților de energie din surse regenerabile și pe cea a comunităților de energie ale cetățenilor într-un singur concept – „comunități de energie ale cetățenilor” – pentru a evita existența a două definiții pentru comunități de energie cu activități similare. De asemenea, **Polonia** utilizează două concepte juridice naționale mai vechi, **cooperativele de energie** și **clusterelor de energie** (similare comunităților de energie, dar care nu se bazează pe cadrul juridic al UE), pe lângă alte structuri de organizare cu un statut juridic specific³ („prosumatori colectivi”, „prosumatori virtuali” și „prosumatori ai locatarilor”).
- 20** În prezentul raport, Curtea utilizează, din motive de simplificare, termenul „comunități” pentru a se referi la toate tipurile de comunități de energie din cele patru state membre auditate, inclusiv cooperativele neerlandeze și cooperativele și clusterelor poloneze, deoarece acestea îndeplinesc obiective similare, chiar dacă nu corespund definițiilor oficiale ale UE.
- 21** În cadrul focus-grupurilor organizate de Curte (a se vedea **anexa I**), jumătate dintre participanți considerau că definițiile naționale ale comunităților de energie erau neclare (a se vedea **figura 4**).

³ Life Loop, ConnectHeat, Comanage, Tandems, *Enabling frameworks for energy communities: a state of play*, Energy Cities, 2025, p. 24.

Figura 4 | Jumătate dintre respondenți consideră că definițiile naționale ale comunităților de energie sunt neclare

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza focus-grupurilor.

- 22** Analiza Curții a arătat, de asemenea, că directivele UE le permit cetățenilor să utilizeze modele alternative de organizare pentru a desfășura activități similare comunităților de energie din surse regenerabile și comunităților de energie ale cetățenilor, cum ar fi autoconsumul colectiv, dar aceste modele diferă în ceea ce privește cerințele legate de înființare, guvernanta, scopul și accesul la beneficii. O astfel de varietate aduce flexibilitate, dar poate îngreuna în același timp sprijinirea dezvoltării comunităților de energie. Acest lucru este deosebit de relevant în cazul clădirilor de apartamente, în care **48 % din populația UE locuia în 2023** și unde locatarii sunt deja organizați în mod colectiv (a se vedea **caseta 2**). Comisia nu a emis orientări care să clarifice diferitele opțiuni disponibile pentru proprietarii de apartamente – de la autoconsumul colectiv simplu la o comunitate de energie propriu-zisă – pentru a sprijini o alegere în cunoștință de cauză și participarea la comunitățile de energie. Polonia și România au declarat că astfel de orientări ar fi utile.

Caseta 2

Comunitățile de energie în clădirile de apartamente

Clădirile de apartamente **oferă suprafețe mari pentru instalarea de panouri solare**. RED II le permite proprietarilor de apartamente să acționeze în calitate de „autoconsumatori de energie din surse regenerabile care acționează în comun”. Mai precis, mai mulți consumatori care „locuiesc în aceeași clădire sau în același bloc de apartamente” se pot organiza pentru a produce, a consuma, a stoca și a vinde energie electrică din surse regenerabile autoprodusă. Statele membre sunt libere să permită astfel de mecanisme fără a fi necesară crearea unei entități juridice. În cele patru state membre auditate, proprietarii de apartamente se pot organiza în mod colectiv pentru:

- a instala sisteme de energie din surse regenerabile;
- a partaja energia, fie prin utilizarea în spațiile comune a energiei generate, cu scopul de a reduce facturile locatarilor, fie prin alocarea energiei generate – sau a beneficiilor obținute din vânzarea de energie – locatarilor;
- a vinde energia produsă.

Aceiași consumatori ar putea dori să meargă mai departe și să se implice în alte activități sau să intre în contact cu alte clădiri sau întreprinderi mici prin crearea unei comunități de energie. Într-un astfel de caz, este necesară crearea unei entități juridice. Potrivit Comisiei, consumatorii respectivi nu pot utiliza asociația de proprietari existentă – structura juridică prin care se poate acționa în comun și care se ocupă de administrarea spațiilor comune – pentru a se înregistra ca o comunitate de energie, deoarece apartenența la astfel de asociații este impusă prin lege. În schimb, crearea unei comunități de energie presupune o participare voluntară și deschisă. La fel ca în cazul proprietarilor de locuințe, consumatorii care doresc să creeze o astfel de comunitate ar trebui să înființeze o entitate juridică separată, complet nouă. Pentru proprietarii de apartamente, necesitatea de a crea o altă structură administrativă care se adaugă la structura existentă de administrare a clădirilor poate fi neclară și riscă să fie percepută ca împovărătoare, împiedicând astfel emergența comunităților de energie.

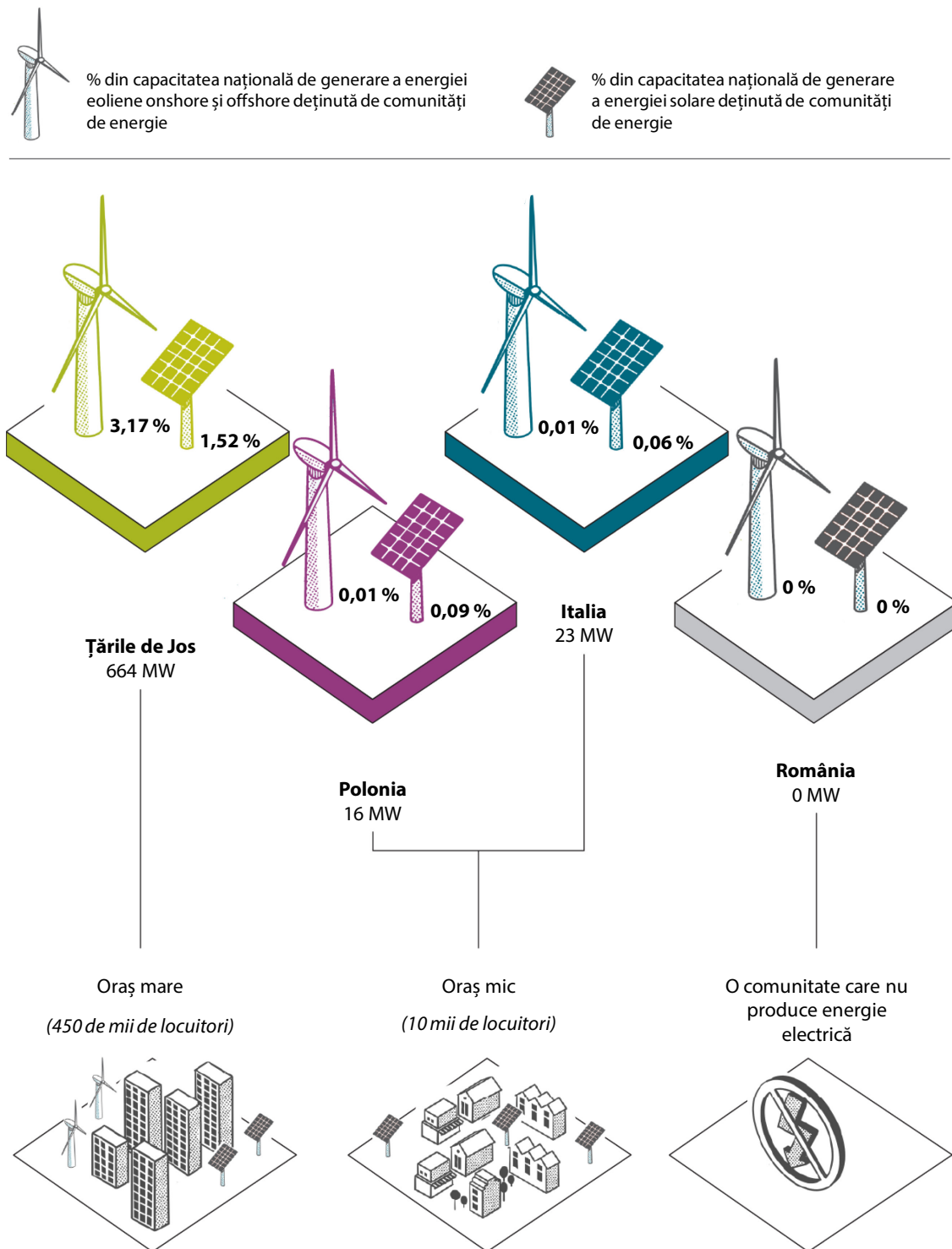
23 Definițiile neclare date de UE comunităților de energie, utilizarea inconsecventă a acestor concepte în două state membre auditate și lipsa de claritate în ceea ce privește diferitele modele de organizare pe care cetățenii le pot folosi pentru a construi la comun instalații de energie din surse regenerabile, a partaja energia produsă sau a vinde surplusul de energie electrică riscă să descurajeze implicarea cetățenilor. De asemenea, acești factori pot provoca întârzieri în crearea comunităților de energie.

Contribuția preconizată a comunităților de energie la producerea de energie din surse regenerabile a fost supraestimată

- 24** În evaluarea din 2016 a impactului RED II, Comisia s-a bazat pe un [studiu realizat de un consultant](#) (CE Delft⁴) pentru a afirma că, în UE, „până în 2030, o capacitate de peste 50 GW de energie eoliană și peste 50 GW de energie solară – adică 17 % și, respectiv, 21 % din capacitatea instalată – ar putea fi deținută de comunitățile de energie”. Așteptările Comisiei erau bazate pe un concept al comunităților de energie definit în sens larg, dat fiind că definițiile UE din directive nu fuseseră încă adoptate. Nouă ani mai târziu, Curtea a verificat dacă această estimare era realistă.
- 25** [Figura 5](#) arată, pentru anul 2024, capacitatea de generare a energiei solare și eoliene de către comunitățile de energie din statele membre auditate. În **Polonia** și **Italia**, în ianuarie 2025, acestea contribuiau cu aproximativ 0,1 % din capacitatea de producție de energie solară și 0,01 % din capacitatea de energie eoliană. Contribuția comunităților era mai mare în **Țările de Jos**, și anume 1,5 % și, respectiv, 3,2 %. Energia combinată produsă de aceste comunități ar putea alimenta un oraș mare din **Țările de Jos** și un oraș mic din **Polonia** sau din **Italia**. În **România**, singura comunitate de energie existentă nu produce energie electrică.

⁴ CE Delft, *The potential of energy citizens in the European Union*, septembrie 2016.

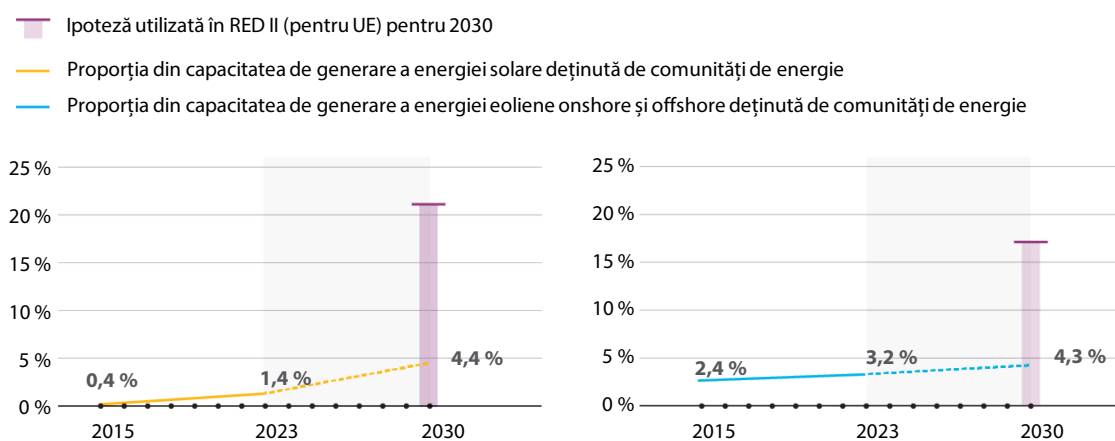
Figura 5 | Contribuția comunităților de energie la capacitatea de producție de energie regenerabilă din surse solare și eoliene în statele membre auditate (2024)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite de la: Eurostat, Autoritatea Națională de Reglementare și Ministerul Climei și Mediului din Polonia, [Fundația Hier](#) din Țările de Jos, [Gestore dei Servizi Energetici \(GSE\)](#) din Italia și Ministerul Energiei din România.

26 În 2024, CE Delft⁵ a publicat patru previziuni privind potențialul cooperativelor de energie până în 2030 în **Țările de Jos**, utilizând în acest scop datele pentru anul 2023. Cooperativele neerlandeze de energie sunt în prezent bine dezvoltate, ceea ce face ca previziunile respective să fie mai fiabile decât cele din **evaluarea impactului realizată de Comisie în 2016**. Analiza Curtii (a se vedea **figura 6**) arată că, în **Țările de Jos**, cooperativele de energie ar putea contribui la aproximativ **4,4 % din capacitatea de producție de energie solară** și la **4,3 % din capacitatea de energie eoliană** în 2030 – adică cu mult sub nivelurile de 21 % și, respectiv, 17 % estimate în 2016.

Figura 6 | Proporția pe care o reprezintă comunitățile de energie din Țările de Jos din capacitatea de producție de energie din surse regenerabile

Notă: auditorii au ajustat analiza realizată de CE Delft prin adăugarea capacității naționale de energie eoliană offshore (care nu a fost inclusă în activitatea inițială de analiză) și s-au bazat pe ipoteza că cooperativele de energie nu ar avea cum să dețină astfel de active din cauza costurilor lor. Auditorii au utilizat scenariul considerat de CE Delft a fi cel mai realist.

Sursa: analiza Curtii de Conturi Europene, pe baza: *The potential of energy citizens in the European Union*, CE Delft, 2016; *Potential energy communities. Study into the potential of energy communities in the Netherlands*, CE Delft, 2024; *Electricity production capacities for renewables and wastes*, Eurostat, 2025; *Development Framework for Offshore Wind Energy*, studiu comandat de guvernul neerlandez, 2022.

27 Pe scurt, Curtea consideră că estimarea prezentată în **evaluarea din 2016 a impactului RED II** cu privire la contribuția preconizată a comunităților de energie la capacitatea de producție de energie din surse regenerabile a fost excesiv de optimistă.

⁵ CE Delft, *Potential energy communities. Study into the potential of energy communities in the Netherlands*, octombrie 2024.

Obiectivul UE stabilește o ambiție, dar nu este întru totul relevant, nu poate fi măsurat și nu este susținut suficient la nivel național

- 28** Comisia a inclus un obiectiv pentru comunitățile de energie în [Strategia UE pentru energia solară](#): „UE și statele membre vor colabora să înființeze cel puțin o comunitate energetică bazată pe surse regenerabile de energie în fiecare localitate cu o populație mai mare de 10 000 de locuitori până în 2025”. Comisia a explicat că acest obiectiv este rezultatul unui proces politic iterativ. Ea a luat în considerare punctele de vedere ale Parlamentului European⁶ și [documentul de poziție](#) elaborat de REScoop.eu și Energy Cities⁷, ambele obținute cu ocazia consultării părților interesate cu privire la Strategia UE pentru energia solară. Curtea nu a identificat nicio justificare a modului în care a fost stabilit obiectivul UE, astfel cum a fost propus de Comisie, nici în Strategia UE pentru energia solară, nici în evaluarea impactului din 2016, nici în orice alt document public sau intern al Comisiei.
- 29** Curtea a evaluat dacă acest obiectiv este specific, măsurabil, realizabil, relevant și încadrat în timp (SMART). S-a constatat că obiectivul UE stabilește o ambiție, arătând că UE sprijină dezvoltarea comunităților de energie. Obiectivul este, totodată, **specific** (numărul de comunități energetice bazate pe surse regenerabile de energie) și **încadrat în timp** (până în 2025).
- 30** În schimb, obiectivul este **dificil de măsurat**: termenul „comunități energetice bazate pe surse regenerabile de energie” utilizat în formularea obiectivului nu este aliniat la definițiile oficiale date de UE comunităților de energie (a se vedea punctul **18**). Potrivit Comisiei, obiectivul include comunitățile de energie din surse regenerabile, dar și comunitățile de energie ale cetățenilor care produc energie electrică din surse regenerabile. În plus, nu există orientări care să precizeze ce ar trebui să includă obiectivul – de exemplu, dacă acesta acoperă definiții naționale diferite ale comunităților de energie, cum ar fi cooperativele de energie din **Țările de Jos și Polonia** (a se vedea punctul **19**) sau alte forme de organizare a autoconsumului colectiv.

⁶ Grupul Verzilor/Aliața Liberă Europeană, [Scrisoarea adresată președintei Von der Leyen](#), 2022, p. 2-3.

⁷ REScoop.EU și Energy Cities, [Position paper on Consultation on the EU solar strategy - common response](#), 2022.

31 În plus, Comisia nu a analizat dacă acest obiectiv era **realizabil**. De asemenea, Curtea consideră că obiectivul nu este întru totul **relevant** din perspectiva beneficiilor preconizate ale comunităților (a se vedea *figura 2*). De exemplu, aceasta nu cuantifică numărul de cetățeni participanți și nu măsoară capacitatea de producție de energie din surse regenerabile. Includerea și monitorizarea acestor două aspecte ar evidenția mai bine contribuția cetățenilor la tranziția energetică. Aspectele respective au fost deja abordate în evaluarea impactului realizată de Comisie și sunt urmărite de unele state membre (a se vedea *caseta 3*). Și REScoop.eu⁸ a indicat că actualul sistem de monitorizare nu aduce suficiente informații cu privire la contribuția comunităților de energie la producția de energie din surse regenerabile sau la capacitarea cetățenilor în tranziția energetică.

Caseta 3

Exemple de state membre care monitorizează numărul de membri ai comunităților și capacitatea de producție de energie din surse regenerabile

În **Țările de Jos**, o fundație cofinanțată de guvern, HIER, monitorizează numărul de membri ai comunităților și capacitatea de producție de energie din surse regenerabile sau face estimări (utilizând cifra pentru anul precedent sau un număr fix scăzut).

În **Italia**, agenția națională pentru promovarea energiei din surse regenerabile (GSE) ține evidența, pentru fiecare comunitate, cu privire la capacitate și tipul de producție, datele cu caracter personal ale membrilor, precum și alte date, cum ar fi capacitatea de stocare.

În **Polonia**, Centrul Național de Sprijin pentru Agricultură urmărește numărul de membri ai fiecărei comunități de energie, precum și capacitatea și tipul de producție.

Sursa: Site-ul web al Hier; site-ul web al GSE; site-ul web al Centrului Național de Sprijin pentru Agricultură.

32 Regulamentul privind guvernarea⁹ cere statelor membre să includă în planurile lor naționale privind energia și clima (PNEC-uri), „dacă este cazul, [...] traiectorii și obiective naționale, inclusiv cele [pentru] comunitățile de energie din surse regenerabile”. Curtea a verificat dacă guvernele și-au exprimat susținerea pentru obiectivul UE prin reflectarea acestuia în PNEC-uri.

⁸ REScoop.eu, *Response to the Commission’s call for evidence on the Citizens Energy Package*, septembrie 2025, p. 18.

⁹ Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, anexa I.

33 Curtea a constatat că, potrivit orientărilor Comisiei¹⁰, includerea obiectivelor pentru comunitățile de energie în PNEC-uri era opțională, în conformitate cu formularea din regulament. Prin urmare, numai **Italia** și **Polonia** au reflectat în planurile lor ținte pentru comunitățile de energie (a se vedea [caseta 4](#)), dar acestea nu erau pe deplin aliniate la obiectivul UE. Recomandările Comisiei cu privire la proiectele de PNEC nu au ridicat problema obiectivelor referitoare la comunitățile de energie în cazul în care acestea lipseau sau nu erau aliniate corespunzător, deoarece, în temeiul [Regulamentului privind guvernanta](#), nu era obligatoriu din punct de vedere legal să se definească obiective naționale.

Caseta 4

Obiective pentru comunitățile de energie din Italia și Polonia

În PNEC-ul său, **Italia** a menționat o măsură de 2,2 miliarde de euro din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) care vizează autoconsumul colectiv și comunitățile de energie din surse regenerabile din municipalitățile cu mai puțin de 5 000 de locuitori, scopul acesteia fiind de a dezvolta până în 2026 o capacitate de energie din surse regenerabile de cel puțin 2 GW. Măsura nu este însă aliniată la obiectivul UE, stabilit pentru municipalitățile cu peste 10 000 de locuitori, și nu stabilește o țintă pentru numărul de comunități. În iulie 2025, **Italia** a extins ținta din MRR la municipalitățile cu până la 50 000 de locuitori.

Polonia estima că ar putea avea 300 de comunități de energie – o treime din cele 881 de municipalități poloneze cu peste 10 000 de locuitori – până în 2030, și nu până în 2025, ca în obiectivul UE.

Sursa: PNEC-ul actualizat final al Italiei, iunie 2024; proiectul de PNEC actualizat al Poloniei, martie 2024 (planul actualizat final nu a fost publicat).

34 În ansamblu, Curtea a constatat că Comisia și-a bazat obiectivul pentru comunitățile de energie pe o consultare a părților interesate, dar nu a identificat nicio justificare a modului în care a fost fixat acest obiectiv. Deși stabilește o ambiție și este specific și încadrat în timp, obiectivul nu este pe deplin relevant și este dificil de măsurat, iar Comisia nu a analizat dacă era realizabil. În plus, statele membre nu au reflectat pe deplin obiectivul UE în planurile lor naționale privind energia și clima, ceea ce indică un nivel scăzut de angajament național. Aceste limitări riscă să submineze eficacitatea politicii UE.

¹⁰ Comisia Europeană, [Comunicare privind orientările adresate statelor membre pentru actualizarea planurilor naționale privind energia și clima pentru perioada 2021-2030](#), 2022; modelul adnotat din anexa I (partea I secțiunea A) la Regulamentul privind guvernanta, referitor la elaborarea PNEC-urilor actualizate.

Monitorizarea este incompletă și este puțin probabil ca obiectivul UE pentru 2025 să fie atins

- 35** Curtea a evaluat dacă Comisia crease un sistem de monitorizare, bazat pe date fiabile și coerente, pentru a urmări progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului UE, în conformitate cu [angajamentul Comisiei](#)¹¹ de a „monitoriza anual progresele înregistrate în punerea în aplicare a acestei inițiative”. Auditorii au verificat și dacă Comisia a raportat cu privire la progresele către atingerea acestui obiectiv.
- 36** Curtea a constatat că, în 2024, Comisia s-a bazat pe un inventar ad-hoc al comunităților de energie compilat de un contractant pentru a urmări numărul de comunități. Acest inventar include comunități care nu au fost constituite în baza definițiilor UE, cum ar fi cele aproximativ 700 de cooperative de energie din **Țările de Jos** (a se vedea punctul **19**), precum și structurile de autoconsum colectiv, de exemplu cele din **Polonia**. De asemenea, în inventar nu se precizează care dintre comunități sunt „bazate pe surse regenerabile de energie”. Comisia cunoaște aceste probleme și intenționează să corecteze inventarul prin intermediul [Platformei de consiliere pentru cetățeni în domeniul energiei](#), o inițiativă a UE care pune la dispoziție asistență tehnică pentru cetățeni și părțile interesate locale, cum ar fi comunitățile de energie. Comisia nu a stabilit o corelație între comunitățile de energie și populația municipalităților în care se află acestea, pentru a monitoriza progresele înregistrate în raport cu obiectivul UE. Ea intenționează să facă acest lucru în 2026, după termenul stabilit pentru atingerea obiectivului. Până în decembrie 2025, Comisia nu publicase niciun raport privind progresele în direcția obiectivului UE.

¹¹ Comisia Europeană, [Strategia UE pentru energia solară](#), COM(2022) 221.

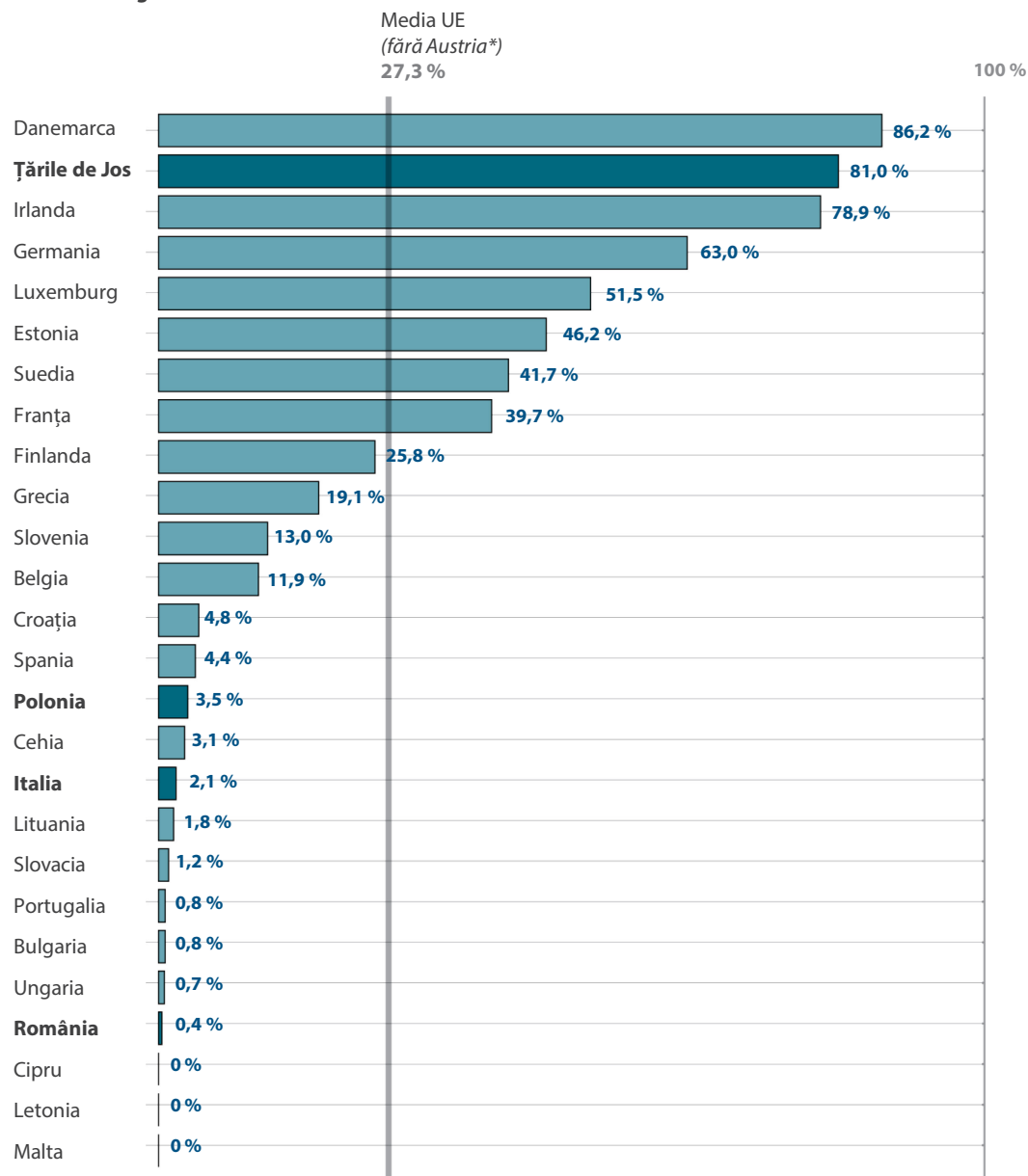
- 37** Curtea a constatat că niciunul dintre statele membre auditate nu urmărește progresele înregistrate la nivel național în direcția atingerii obiectivului UE prin corelarea comunităților de energie cu municipalitățile. **Polonia** și **Italia** țin un registru, verifică dacă comunitățile îndeplinesc cerințele legale naționale și actualizează registrul în fiecare săptămână sau lună. În **Țările de Jos**, [HIER¹²](#), actualizează anual un inventar al cooperativelor de energie, verificând statutul și situația activității acestora. **România** nu dispune de un sistem de înregistrare sau de inventariere a comunităților. În plus, nici **Țările de Jos**, nici **Polonia** nu au emis orientări care să clarifice dacă cooperativele care nu fuseseră constituite în baza definițiilor UE ar trebui să fie înregistrate în același mod (a se vedea punctul **30**). Comisia a oferit statelor membre unele orientări¹³ cu privire la înregistrarea comunităților, dar acestea nu se axau suficient pe principalele elemente necesare pentru monitorizarea la nivelul UE (de exemplu, dacă comunitățile erau bazate pe energie din surse regenerabile).
- 38** Lipsa unei monitorizări sistematice bazate pe date fiabile și coerente afectează capacitatea autorităților naționale și ale UE de a evalua progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului UE, de a lua măsuri corective în cazul în care obiectivul nu va fi probabil atins și de a adapta politicile în consecință.
- 39** Curtea a verificat dacă UE este pe calea cea bună pentru a-și atinge obiectivul la începutul anului 2025. Auditorii au colectat inventarul transmis Comisiei în noiembrie 2024, care acoperea toate statele membre. Curtea consideră că, în pofida limitărilor pe care le are (a se vedea punctul **36**), acesta este cel mai bun inventar al comunităților disponibil în prezent. Auditorii au actualizat inventarul cu cifrele colectate de la țările auditate în martie 2025. În fine, s-a stabilit o corespondență între comunități și municipalitățile cu peste 10 000 de locuitori pentru a evalua progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului UE.
- 40** După cum se arată în [figura 7](#), Danemarca, **Țările de Jos** și Irlanda au înregistrat progrese satisfăcătoare în direcția atingerii obiectivului UE. Alte țări au avut performanțe mai slabe: de exemplu, mai puțin de 10 % din municipalitățile cu peste 10 000 de locuitori din **Polonia**, **Italia** și **România** aveau o comunitate de energie. În medie, UE atinsese aproximativ 27 % din obiectivul său.

¹² HIER, *Lokale Energie Monitor*, 2024.

¹³ A se vedea, de exemplu: Comisia Europeană, *A roadmap to developing a policy and legal framework that enables the development of energy communities*, p. 40-44.

Figura 7 | Progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivului stabilit în Strategia UE pentru energia solară

Procentul municipalităților cu peste 10 000 de locuitori cu cel puțin o comunitate de energie din surse regenerabile

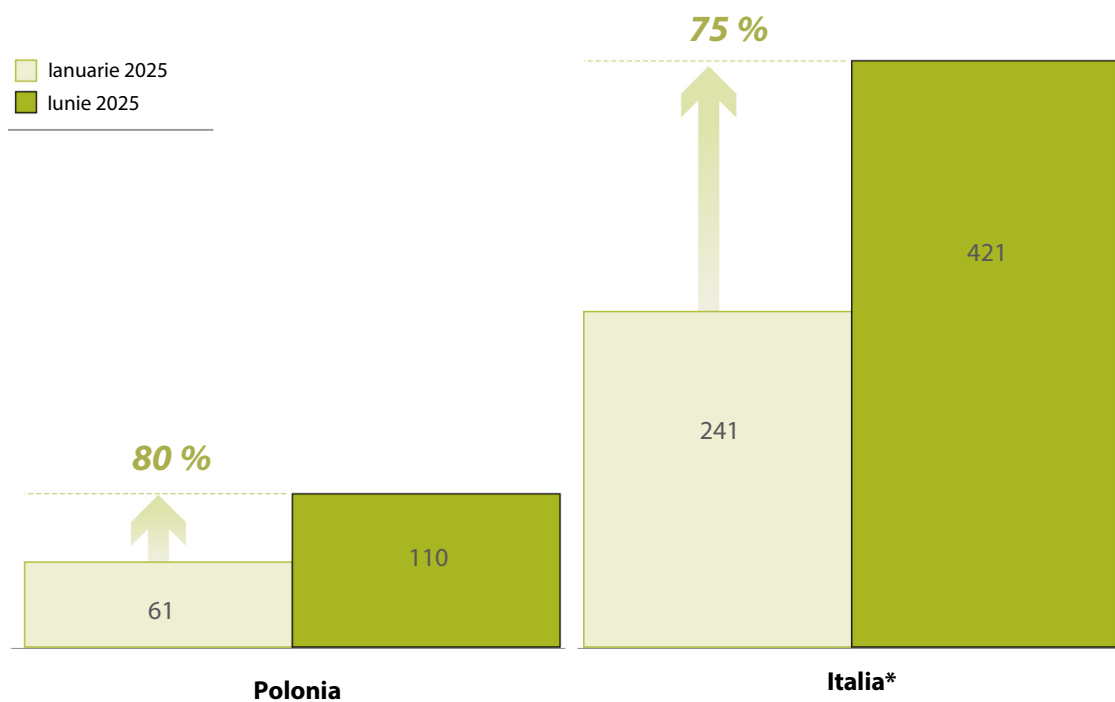

* Baza de date TANDEM nu includea date privind locația comunităților de energie din Austria.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza inventarului TANDEM (noiembrie 2024), actualizat cu date din registrele naționale din Țările de Jos, Polonia, Italia și România în martie 2025, și folosind baza de date a Eurostat privind unitățile administrative locale din 2023, care arată populația per unitate administrativă.

41 Totuși, numărul comunităților de energie a crescut rapid, cu 80 % și, respectiv, 75 %, în **Polonia** și în **Italia** în perioada ianuarie-iunie 2025 (a se vedea **figura 8**). Numărul cooperativelor a rămas relativ stabil în **Țările de Jos** (688 în 2023 și 702 în 2024; nu sunt încă disponibile date pentru 2025) deoarece era deja ridicat. În **România**, numărul nu a evoluat (o singură comunitate de energie). Această creștere dinamică creează o perspectivă pozitivă pentru dezvoltarea viitoare a comunităților de energie. Deși nu poate fi stabilită o relație causală directă, stimulentele financiare disponibile în **Polonia** (cum ar fi tarife de rețea reduse) și măsurile propuse în **Italia** (inclusiv subvențiile din MRR, normele operaționale, orientările îmbunătățite, înregistrarea simplificată, eligibilitatea extinsă și zonele mai largi de partajare a energiei) au contribuit probabil la dezvoltarea comunităților de energie.

Figura 8 | Evoluția numărului de comunități de energie în perioada ianuarie-iunie 2025

* Numărul de „configurații”, adică de grupuri de persoane care partajează energie în diferite municipalități.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza registrelor din Polonia și Italia.

Statele membre auditate nu au stabilit toate condițiile necesare pentru dezvoltarea comunităților de energie

Transpunerea directivelor UE este incompletă

- 42** Statele membre trebuiau să transpună IMED până la 31 decembrie 2020 și RED II până la 30 iunie 2021. Comisia are responsabilitatea de a supraveghea aplicarea dreptului UE de către statele membre și de a lua măsuri adecvate pentru a asigura respectarea acestuia. Curtea a verificat dacă guvernele transpuseseră ambele directive la timp și dacă Comisia abordase întârzierile sau transpunerea inadecvată.
- 43** Curtea a constatat că cele patru state membre auditate au declarat transpunerea integrală a RED II și a IMED, dar cel mai devreme la cinci luni și cel mai târziu la aproape patru ani după termenele de transpunere. Din verificările cu privire la transpunere realizate de Comisie a reieșit că, dintre cele patru state membre auditate, numai **Italia** demonstrase pentru ambele directive, conform situației din iulie 2025, transpunerea tuturor articolelor referitoare la comunitățile de energie. **Polonia** și **România** au demonstrat că transpuseseră toate dispozițiile necesare ale IMED, dar nu și pe cele ale RED II.
- 44** Comisia a reacționat la lipsa de transpunere prin emiterea de scrisori de punere în întârziere și de avize motivate. Cu toate acestea, până în iunie 2025, Comisia nu sesizase Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la niciunul dintre cele patru cazuri de netranspunere rămase (netranspunerea RED II pentru **Țările de Jos, Polonia și România** și netranspunerea IMED pentru **Țările de Jos**).
- 45** Transpunerea incompletă sau întârziată nu numai că subminează intenția legislativă a directivelor, ci introduce și incertitudini pentru părțile interesate care doresc să participe la inițiative de comunități de energie sau să lanseze astfel de inițiative.

Jumătate dintre statele membre auditate au raportat cu privire la evaluarea națională obligatorie a obstacolelor

- 46** RED II cere guvernelor să evalueze atât obstacolele din calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile, cât și potențialul de dezvoltare a acestora. Aceste evaluări ar trebui să ofere informații detaliate cu privire la obstacolele cu care se confruntă comunitățile de energie din întreaga Europă și să sprijine elaborarea de politici bazate pe date concrete la nivel național. Curtea a verificat dacă statele membre auditate au raportat cu privire la evaluările lor și a analizat evaluările existente.
- 47** Comisia a colectat evaluări de la 11 state membre (41 %). Ea a considerat că mai multe dintre acestea nu îndeplineau însă cerințele din RED II: unele evaluări erau prea generale (de exemplu, se refereau la capacitatea de producție de energie din surse regenerabile în general) sau aveau o sferă de acoperire redusă (de exemplu, evaluau obstacolele, dar nu și potențialul). Comisia a utilizat aceste evaluări pentru:
- raportul privind [obstacolele și factorii favorizanți](#);
 - alegerea temelor pentru cea de a patra reuniune a [Acțiunii concertate pentru Directiva privind energia din surse regenerabile](#).
- 48** În **Țările de Jos**, fundația Hier a publicat o [evaluare a obstacolelor](#)¹⁴ în 2023 și 2024. În aprilie 2024, autoritățile neerlandeze au prezentat, într-o [scrisoare adresată Parlamentului](#), acțiunile planificate pentru eliminarea acestor obstacole. Ministerul Climei și Mediului din **Polonia** a publicat [evaluarea](#) cerută în 2024 (a se vedea [caseta 5](#)). Ministerul Mediului și Energiei din **Italia** a declarat că a lucrat la elementele unei astfel de evaluări, dar nu a elaborat și nu a publicat un raport oficial. Cele două rapoarte furnizate de **România** abordează barierele la intrarea pe piață doar pentru producția nouă de energie electrică din surse regenerabile în general, dar nu identifică obstacolele specifice cu care se confruntă comunitățile de energie. În plus, aceste rapoarte nu evaluează potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile.

¹⁴ HIER, [Knelpunteninventarisatie energiecoöperaties](#), 2024.

Caseta 5

Exemple de obstacole enumerate de Ministerul Climei și Mediului din Polonia

- **Cadrul juridic** pentru comunitățile de energie este fragmentat între mai multe acte legislative, nu dispune de o interpretare clară, se modifică frecvent și este marcat de un formalism excesiv. Acest lucru creează insecuritate juridică și crește costurile administrative și de asigurare a conformității.
- Din cauza stării precare a rețelelor locale, cooperativele de energie se confruntă frecvent cu întârzieri sau refuzuri din partea operatorilor de rețea atunci când încearcă **să conecteze noi instalații de energie din surse regenerabile**.
- **Schemele de sprijin financiar** sunt considerate inadecvate, excesiv de complexe și dificil de accesat. Cooperativele întâmpină dificultăți în a obține împrumuturi din cauza lipsei unui istoric financiar suficient și a bonității lor scăzute.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Analysis of Legal, Administrative and Organisational Barriers Hindering the Development of Energy Communities, 2024, Ministerul Climei și Mediului din Polonia.

49 Astfel, Curtea a constatat că doar jumătate dintre țările auditate au raportat cu privire la evaluările lor vizând obstacolele din calea comunităților de energie și potențialul de dezvoltare a acestora. În lipsa acestor evaluări, atât acțiunile naționale, cât și cele ale UE riscă să își piardă din eficacitate, încetinind dezvoltarea comunităților de energie.

Există orientări, dar acestea sunt adesea dificil de aplicat fără asistență din partea experților

50 Comisia ar trebui să pună la dispoziția statelor membre orientări (cum ar fi instrucțiuni, forumuri pentru schimbul de informații și formare) cu privire la sprijinirea dezvoltării comunităților de energie. La rândul lor, autoritățile naționale ar trebui să ofere orientări și instrumente (cum ar fi modele, formare, servicii de consiliere și informații online), astfel încât să permită cetățenilor, întreprinderilor mici și autorităților locale să creeze și să gestioneze cu ușurință comunități de energie. Curtea a examinat dacă Comisia și statele membre elaboraseră orientări clare în sprijinul dezvoltării comunităților de energie.

51 Comisia Europeană a sprijinit autoritățile naționale și comunitățile de energie prin evenimentele pe care le-a organizat (a se vedea exemplele din [caseta 6](#)) și a pus la dispoziție orientări, de exemplu prin intermediul [Energy Communities Repository](#), unde a publicat ghiduri referitoare la [obstacole și factori favorizanți](#), la [ghişeele unice](#) și la [partajarea energiei](#). Comisia planifică unele actualizări în 2026, inclusiv un raport revizuit privind obstacolele la nivelul UE și noi ghiduri pe [Platforma de consiliere pentru cetățeni în domeniul energiei](#).

Caseta 6

Exemple de evenimente organizate de Comisie pe tema comunităților de energie

[Forumul cetățenesc pentru energie](#) facilitează schimburile de bune practici din perspectiva problemelor consumatorilor, inclusiv pe tema comunităților de energie.

[Acțiunea concertată pentru Directiva privind energia din surse regenerabile IV¹⁵](#) este o inițiativă cofinanțată în cadrul programului Orizont 2020 și se desfășoară între 2021 și 2026. Aceasta permite țărilor să facă schimb de experiență în legătură cu punerea în aplicare a RED II.

De asemenea, Comisia a organizat seminare ad-hoc, cum ar fi cel din mai 2022 despre dispozițiile din IMED referitoare la comunitățile de energie ale cetățenilor și cel din mai 2025 despre autoconsum, clienți activi și comunitățile de energie.

52 În cele patru state membre vizitate de Curte, autoritățile naționale erau, în general, mulțumite de sprijinul din partea Comisiei. Cu toate acestea, ele ar considera binevenite mai multe schimburi de bune practici și un sprijin adaptat, de exemplu pentru elaborarea legislației secundare.

¹⁵ CA-RES IV, *Concerted Action on the Renewable Energy Directive*, proiect finanțat prin Orizont 2020, 2021–2026.

- 53** Guvernele naționale au elaborat și ele orientări pentru a sprijini dezvoltarea comunităților de energie. **Țările de Jos** cofinanțează două organizații, **Energie Samen** și **HIER**, care sprijină comunitățile de energie prin instruire, modele și servicii administrative adaptate. Comunitățile consultate prin intermediul focus-grupurilor considerau că acest sprijin este suficient și adecvat nevoilor lor. Cu toate acestea, cele două comunități vizitate de Curtea s-au confruntat cu dificultăți în a obține în timp util sprijin din partea administrațiilor municipale din cauza lipsei de expertiză locală. Problema a fost **evidențiată** și de organizații neguvernamentale (ONG-uri) din **Italia** și **Polonia**¹⁶.
- 54** În **Polonia**, mai multe programe au vizat facilitarea dezvoltării comunităților (de exemplu, schema de împrumut „Energie pentru zonele rurale”, proiectul **Renaldo** și orientările **COMMENCE**). Aceste inițiative au produs manuale, instrumente de calcul și materiale de instruire. În pofida acestor eforturi, jumătate dintre comunitățile consultate prin intermediul focus-grupului nu au beneficiat de suficient sprijin sau considerau că orientările sunt prea complexe. ONG-urile cu care Curtea s-a întâlnit au confirmat că sprijinul este fragmentat și nu este accesibil nespecialiștilor.
- 55** În **Italia**, site-ul GSE¹⁷ găzduiește materiale video explicative, modele juridice și instrumente interactive pentru înregistrarea și funcționarea comunităților. Autoritățile naționale au organizat, de asemenea, evenimente de sensibilizare. Discuțiile purtate de auditori cu comunitățile de energie și cu alte părți interesate au arătat că, în opinia comunităților, orientările sunt cuprinzătoare și bine structurate, dar utilizarea lor necesită adesea o interpretare de către un expert. Deși **Italia** înființase în 2023 un observator național pentru a disemina bune practici, acesta nu obținuse rezultate până la momentul auditului Curții.
- 56** În **România**, **Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei**¹⁸ furniza informații la cerere, dar, conform situației din aprilie 2025, nu era pus la dispoziția publicului niciun material specific. O rețea de 42 de ghișee unice a devenit operațională în 2025. Ministerul Energiei a afirmat că vor fi elaborate ghiduri suplimentare după adoptarea legislației secundare.

¹⁶ Life Loop, ConnectHeat, Comanage, Tandems, *Enabling frameworks for energy communities: a state of play*, Energy Cities, 2025, p. 21 și 24.

¹⁷ GSE, *Autoconsumo – elenco delle configurazioni*.

¹⁸ anre.ro – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

57 În ansamblu, orientările Comisiei au sprijinit în mod eficace statele membre și cetățenii să dezvolte comunități de energie. În Țările de Jos – unde, în urmă cu zece ani, existau deja peste o sută de cooperative – asistența națională este bine structurată, practică și ușor de accesat. În schimb, în Polonia, Italia și România, informațiile disponibile sunt mai fragmentate sau mai greu de utilizat fără sprijin din partea experților, creând bariere pentru comunitățile emergente.

Rămân lacune în ceea ce privește implicarea cetățenilor și includerea gospodăriilor vulnerabile

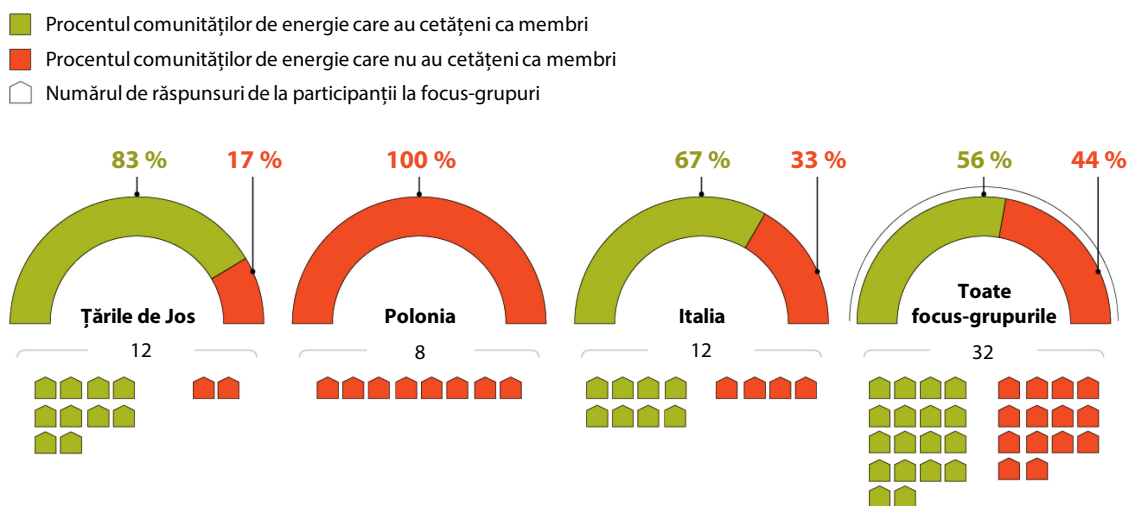
58 Creșterea participării cetățenilor și obținerea de beneficii pentru gospodăriile vulnerabile reprezintă unul dintre obiectivele declarate de Comisie pentru comunitățile de energie (a se vedea [figura 2](#)). În conformitate cu RED II, Comisia și statele membre trebuiau să se asigure că comunitățile implică cetățeni. Prioritatea acordată persoanelor fizice pentru a fi membri contribuie la creșterea gradului de acceptare de către public a proiectelor privind energia din surse regenerabile¹⁹. RED II mai cere statelor membre să permită gospodăriilor vulnerabile să se alătore comunităților. Curtea a analizat dacă Comisia emisese dispoziții legale sau orientări pentru a promova implicarea cetățenilor și a gospodăriilor vulnerabile și dacă statele membre adoptaseră acte legislative sau măsuri de sprijin în acest scop.

¹⁹ De exemplu, *Effects of trust and public participation on acceptability of renewable energy projects in the Netherlands and China*, ScienceDirect, 2019.

59 Propunerea legislativă inițială a Comisiei²⁰ includea un prag minim pentru apartenența cetățenilor la comunitățile de energie din surse regenerabile, dar această cerință nu a fost reținută în textul final al directivei. Orientările interpretative ale Comisiei permit statelor membre să introducă definiții naționale mai stricte – cum ar fi cerința ca cel puțin 51 % dintre membrii cu drept de vot să fie persoane fizice – dar nu le obligă să facă acest lucru. Directiva sprijină implicarea gospodăriilor vulnerabile, cerând ca acestora să li se ofere posibilitatea de a se alătura comunităților de energie din surse regenerabile. Comisia a pus la dispoziția statelor membre și orientări²¹ privind implicarea gospodăriilor vulnerabile, dar părțile interesate cu care auditorii s-au întâlnit în cele patru state membre auditate nu au zis de ele. În plus, aceste orientări nu mai fuseseră actualizate astfel încât să reflecte studiile de cercetare recente finanțate de UE²² și evoluțiile în materie de politică, cum ar fi crearea Fondului social al UE pentru climă.

60 Aproximativ jumătate din comunitățile de energie care au participat la focus-grupurile organizate de Curte au cetățeni între membrii lor (a se vedea [figura 9](#)). 40 % oferă un anumit sprijin gospodăriilor vulnerabile, inclusiv acces gratuit la energie solară, asistență financiară sau consiliere în legătură cu economisirea energiei (a se vedea [figura 10](#)).

Figura 9 | Aproximativ jumătate dintre comunitățile de energie consultate au cetățeni printre membrii lor

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza focus-grupurilor.

²⁰ Comisia Europeană, [COM\(2016\) 767](#), 2016.

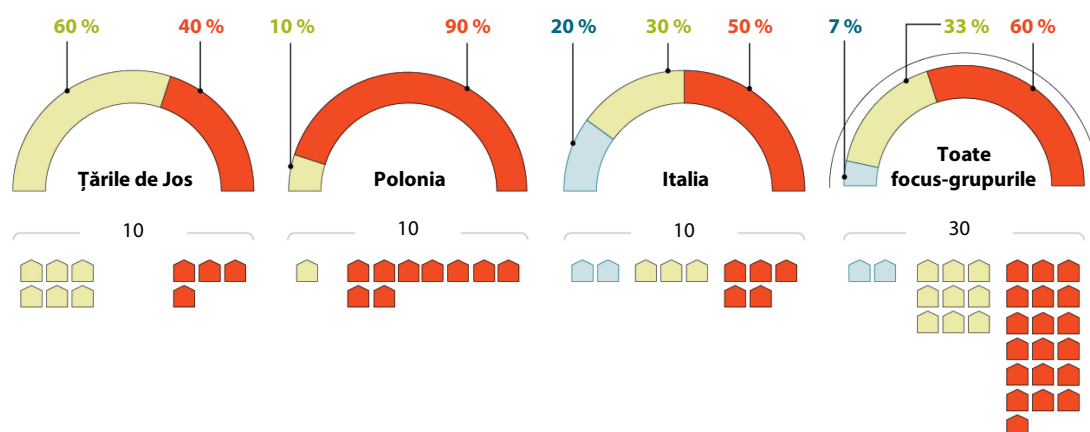
²¹ A se vedea, de exemplu: Comisia Europeană, [Documentul de lucru al serviciilor Comisiei \(SWD/2023/647\): EU guidance on energy poverty](#), 2023.

²² A se vedea, de exemplu: [Territorial Analysis of Decentralised Energy Markets](#), ESPON.

Figura 10 | 60 % dintre comunitățile de energie consultate nu oferă beneficii gospodăriilor vulnerabile

Ce beneficii (dacă este cazul) oferiți gospodăriilor vulnerabile?

Beneficii financiare Beneficii nefinanciare Niciun beneficiu Numărul de răspunsuri de la participanții la focus-grupuri, după confirmarea/corecțiile din partea Curții

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza focus-grupurilor și a confirmării/corectării răspunsurilor în urma unor cercetări pe internet.

- 61 Țările de Jos** nu cer cooperativelor de energie să includă cetățeni sau să sprijine gospodăriile vulnerabile. Guvernul neerlandez oferă însă stimulente pentru includerea cetățenilor: schema de subvenții pentru producția cooperativă de energie electrică (a se vedea punctul 78) cere un număr minim de participanți pe proiect (unul la fiecare 5 kW de capacitate de producție) și ca toți participanții să aibă drepturi de vot egale. 83 % dintre comunitățile neerlandeze care au participat la focus-grupurile Curții aveau cetățeni ca membri, iar 60 % ofereau beneficii gospodăriilor vulnerabile.

- 62 Polonia** nu impune din punct de vedere juridic prezența cetățenilor în cooperativele de energie, clustere sau comunități de energie ale cetățenilor. Majoritatea comunităților de energie sunt, de fapt, alcătuite în întregime din entități juridice. Într-un eșantion aleatoriu de 20 de cooperative (dintr-un total de 94), doar 10 % aveau cetățeni ca membri. [Registrul polonez](#) publicat în august 2025 a raportat că cele 127 de cooperative aveau, în medie, 3-4 membri per cooperativă: acest număr scăzut arată predominanța entităților instituționale în raport cu cetățenii. [Un studiu de cercetare din 2024](#)²³ arată, de asemenea, că implicarea locatarilor este prea mică. Nu există nicio dispoziție specifică referitoare la implicarea gospodăriilor vulnerabile. Niciuna dintre comunitățile poloneze care au participat la focus-grupuri nu avea cetățeni ca membri și doar una singură oferea beneficii nefinanciare gospodăriilor vulnerabile.
- 63 Italia** nu impune din punct de vedere juridic prezența cetățenilor în comunitățile de energie și nu le cere comunităților să sprijine gospodăriile vulnerabile. În mai 2025, pentru a încuraja persoanele fizice să participe la comunitățile de energie din surse regenerabile, Italia a extins la persoanele fizice eligibilitatea pentru bonusul financiar integral acordat pentru energia partajată provenită din instalații finanțate din MRR; în trecut, erau eligibile numai entitățile publice și cele fără scop lucrativ²⁴. Două treimi din comunitățile **italiene** consultate de Curte prin intermediul focus-grupurilor aveau cetățeni ca membri, iar jumătate dintre comunități ofereau sprijin gospodăriilor vulnerabile. Curtea a identificat, de asemenea, două regiuni în care mecanismele Fondului european de dezvoltare regională încurajează includerea gospodăriilor vulnerabile: [una atribuie](#)²⁵ puncte suplimentare propunerilor de proiecte care au un aspect de incluziune socială, iar [alta](#)²⁶ acordă granturi mai mari pentru comunitățile de energie care implică grupuri vulnerabile.
- 64** 95 % dintre membrii unicei comunități de energie din **România** sunt cetățeni. Nu există o legislație națională care să promoveze includerea cetățenilor. În noiembrie 2025, **România** a adoptat [legislație](#) care permite comunităților de energie să ofere prețuri preferențiale pentru consumatorii vulnerabili și pentru cei afectați de sărăcia energetică²⁷.

²³ D. Kostecka-Jurczyk, M. Struś, K. Marak, *The Role of Energy Cooperatives in Ensuring the Energy and Economic Security of Polish Municipalities*, 2024.

²⁴ *Decreto del Ministro dell'ambiente e della sicurezza energetica nr.°127 din 16 mai 2025*, articolul 1 alineatul (1) litera (f) punctul (ii).

²⁵ Regione Lombardia, *Bando RELOAD CER*, 2025.

²⁶ Regione Lazio, *Avviso pubblico CER – Allegato al Decreto G17990*, 2024.

²⁷ *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2025 din 7 noiembrie 2025*.

- 65** În **Polonia, Italia și România**, lipsa unor dispoziții sau stimulente care să asigure o participare minimă a cetățenilor accentuează riscul ca societățile comerciale sau municipalitățile să formeze comunități numai pentru a avea acces la beneficiile specifice. Acest risc a fost subliniat de ONG-uri precum [REScoop.eu](#)²⁸ și de Autoritatea Națională de Reglementare din România²⁹. Comitetul Economic și Social European (CESE) a avertizat³⁰ că „[p]rea multe investiții sunt realizate fără o implicare reală la nivel local sau fără valori comune, consolidând un model descendent care riscă să provoace rezistența publicului”. Acesta recomandă corelarea subvențiilor pentru energie cu participarea comunităților și asigurarea includerii chiriașilor și a cetățenilor vulnerabili în comunitățile de energie.
- 66** Analiza Curții concluzionează că cetățenii nu sunt bine reprezentați în comunitățile din **Polonia**, dar sunt bine reprezentați în cele din **Țările de Jos, Italia și România**, deși legislația nu impune obligativitatea prezenței cetățenilor ca membri. În ceea ce privește sprijinul pentru gospodăriile vulnerabile, doar **România** a adoptat o legislație specifică, iar **Italia** oferă stimulente în acest scop. Comisia a furnizat orientări privind implicarea cetățenilor, dar orientările referitoare la participarea gospodăriilor vulnerabile nu fuseseră actualizate, iar părțile interesate cu care auditorii s-au întâlnit nu auziseră de ele.

Comunitățile de energie, în calitate de producători de energie din surse regenerabile, se confruntă cu întârzieri mari în racordarea la rețea

- 67** Deși legislația UE nu prevede termene specifice pentru racordarea comunităților de energie la rețea, [RED II, Regulamentul \(UE\) 2022/2577 al Consiliului și Directiva \(UE\) 2023/2413 – „RED III”](#) conțin dispoziții menite să accelereze racordarea la rețea în diferite contexte. De aceea, Curtea se aștepta ca operatorii de sisteme de distribuție (OSD) să prelucreze cererile de racordare la rețea ale comunităților de energie la fel de rapid ca pentru alți producători de energie din surse regenerabile, precum și să stabilească și să respecte termene previzibile pentru acordarea accesului la rețea.

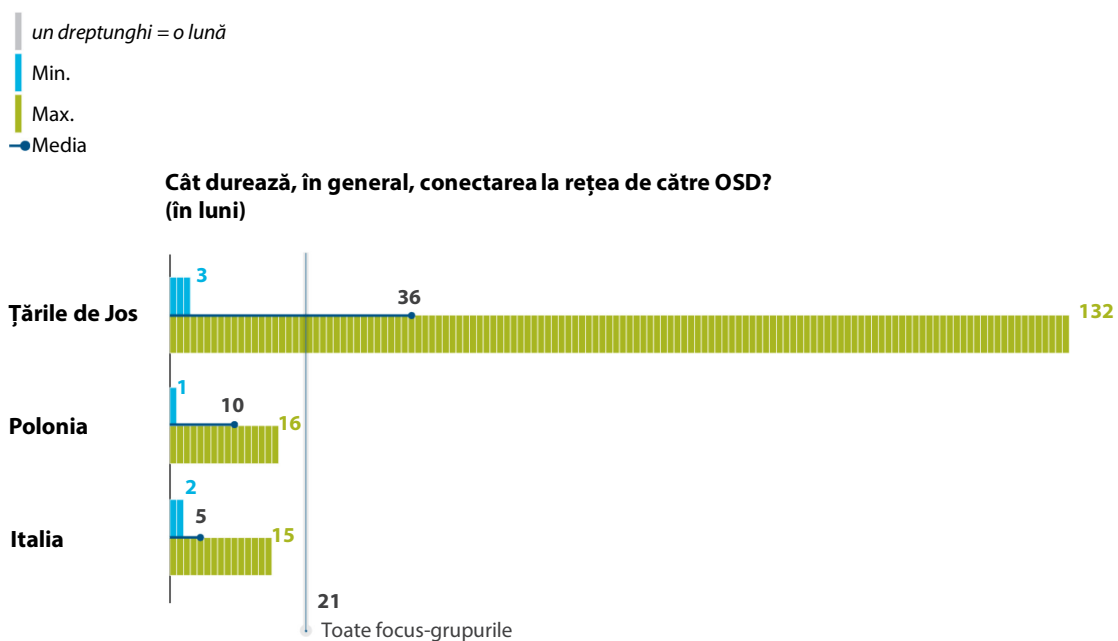
²⁸ REScoop.eu, *Energy communities: building bridges for energy democracy*, mai 2024.

²⁹ ANRE și Consiliul Concurenței din România, *Raport privind Studiul referitor la identificarea unor posibile bariere legislative la intrarea pe piață din perspectiva racordării noilor capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile la Sistemul Electroenergetic Național*, 2023, p. 75.

³⁰ Pachetul de măsuri privind energia pentru cetățeni: implicarea cetățenilor, comunitățile energetice și prosumerismul, Comitetul Economic și Social European, 2025, punctul 4.6.

68 Cooperativele de energie care au participat la focus-grupurile organizate de Curte au menționat durate medii de racordare de aproape doi ani (a se vedea [figura 11](#)).

Figura 11 | Durata conectării la rețea pentru comunitățile de energie consultate variază foarte mult de la o țară la alta, cele mai mari întârzieri înregistrându-se în Țările de Jos

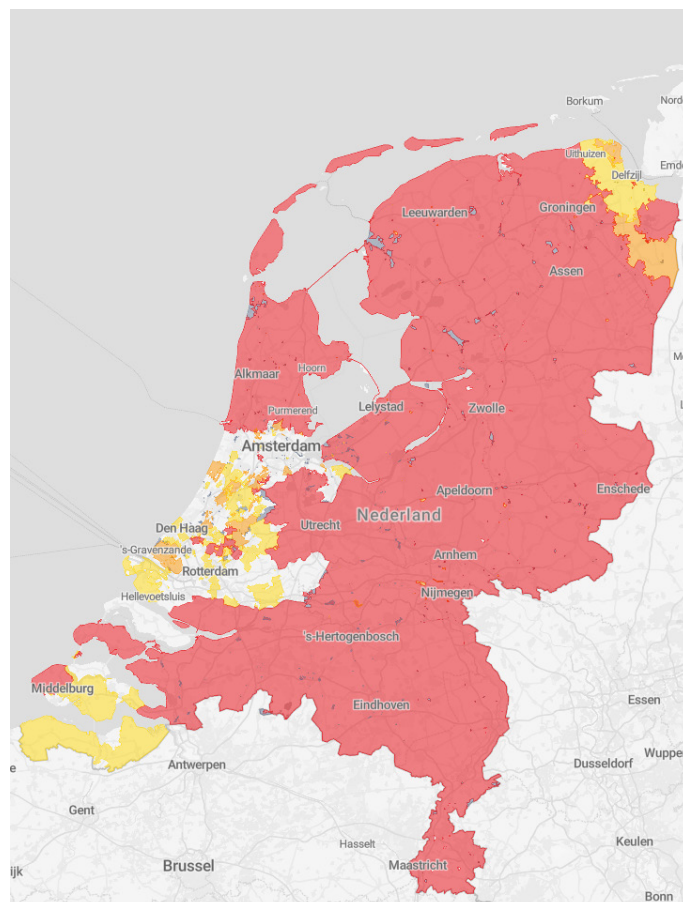

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza focus-grupurilor.

69 Legislația **neerlandeză** în domeniul energiei interzice discriminarea între diferitele categoriile de utilizatori atunci când se prelucrează cererile de racordare la rețea. Pentru racordări de până la 50 kW, accesul la rețea trebuie acordat în termen de 84 de zile dacă nu sunt necesare lucrări de excavare sau în termen de 126 de zile în caz contrar. Or, o hartă a congestiei rețelei elaborată de OSD arată că, în cea mai mare parte a țării (a se vedea [figura 12](#)), congestia rețelei împiedică conectarea în timp util a proiectelor de energie din surse regenerabile, inclusiv a celor propuse de comunitățile de energie. [Evaluarea realizată de către Țările de Jos în 2024 cu privire la obstacole](#) reamintește că „conectarea la rețeaua de energie electrică este în continuare problematică”. În cazul participanților la focus-grupul organizat de Curte, durata racordării a fost, în medie, de 1 000 de zile (3 ani). În astfel de cazuri, OSD plasează solicitanții pe o listă de așteptare până la soluționarea congestiei. Un OSD a declarat că, între 2020 și 2024, durata medie necesară pentru racordarea de noi proiecte de energie din surse regenerabile a crescut de la 210 la 280 de zile (+ 33 %). Conform situației din 2024, aștepta să fie conectată³¹ [o capacitate de energie din surse regenerabile de peste 4 GW](#) – suficientă pentru a furniza energie electrică unui număr de trei milioane de persoane.

³¹ ABN AMRO, *ESG Economist - Dutch grid delays cost up to EUR 376 million every year*, septembrie 2024.

Figura 12 | Congestia rețelei în Țările de Jos

Sursa: Partners in Energie, *Capaciteitskaart – Totaal afname*, accesat în iunie 2025. © Netbeheer Nederland, © powered by Esri Nederland, © MapTiler, © OpenStreetMap contributors.

- 70 Polonia** a identificat întârzierile sau refuzurile OSD ca fiind principalul obstacol în calea dezvoltării cooperativelor (a se vedea [caseta 5](#)). Deși pentru cooperativele de energie cu microinstalații (până la 50 kW) se aplică un timp de racordare preferențial de 30 de zile, durata medie înregistrată pentru participanții la focus-grupul organizat de Curte a fost de 300 de zile (10 luni).
- 71 Italia** nu a stabilit proceduri specifice sau priorități pentru comunitățile de energie, deși operatorii de rețea trebuie să acorde prioritate cererilor de racordare depuse de instalațiile de energie din surse regenerabile și să le prelucreze în anumite termene – de exemplu, 10 zile pentru instalațiile solare de până la 200 kW. Or, durata medie de racordare în cazul unui OSD de dimensiuni mari a fost în 2024 de 105 zile. În cazul participanților la focus-grupul organizat de Curte, durata racordării la rețea a fost, în medie, de 150 de zile (5 luni).

- 72** În **România** nu există o procedură specifică pentru comunitățile de energie. Pentru capacitățile mai mici de 400 kW, OSD au 20 de zile pentru a racorda prosumatorii noi sau pe cei existenți în cazul în care nu sunt necesare lucrări suplimentare. În caz contrar, aceștia au la dispoziție până la 62 de zile.
- 73** Comunitățile de energie cu care auditorii s-au întâlnit au afirmat că, chiar și atunci când ele sunt racordate la rețea, OSD le pot întrerupe conexiunea dacă producția de energie electrică depășește capacitatea rețelei. De exemplu, în **Polonia**, un volum de **600 GWh de energie electrică din surse regenerabile în total a fost limitat** în prima jumătate a anului 2025³² – în creștere cu 34 % față de aceeași perioadă din 2024. Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei **a estimat** că congestia rețelei electrice a costat 4 miliarde de euro în UE în 2023. Centrul Comun de Cercetare al Comisiei **a estimat** că un volum variind între 111 și 310 TWh de energie electrică din surse regenerabile din UE ar putea fi limitat în 2040 din cauza congestiilor în rețea.

³² A. Vassileva, „Poland adds 637 MW of solar capacity in Q1”, în *Renewables Now*, iulie 2025.

74 Cercetătorii³³ susțin că, prin faptul că aduc locurile de producție a energiei mai aproape de cele de consum, comunitățile de energie pot contribui la atenuarea congestiei rețelei electrice³⁴, la reducerea necesității de a transporta energie electrică pe distanțe lungi³⁵ și, astfel, la limitarea pierderilor de energie³⁶. Comisia a subliniat și ea că autoconsumul poate fi benefic pentru rețea³⁷. Cu toate acestea, pentru a maximiza astfel de beneficii, energia produsă ar trebui să fie consumată în cadrul comunității în timp real (adică în fiecare secundă, pe măsură ce este generată)³⁸. În realitate însă, situația este de obicei diferită: modelele de producție ale comunităților de energie (cum ar fi un maxim de energie solară generată la prânz și zero energie generată noaptea) nu corespund tiparelor tipice de consum (care ating vârful dimineața devreme și seara devreme).

³³ P. Ponnaganti, N. Andreadou, A. Purvins și M. Masera, „Flexibility provisions through local energy communities: A review”, în *Next Energy*, volumul 1, numărul 2, articolul 100022, 2023.

³⁴ *Trading in smart energy communities: the more the merrier?*, CWI, februarie 2024.

³⁵ S. E. Berggren, E. Olausson, K. Tews, P. D. Lund, M. B. Blarke *et al.*, *Energy Communities*, Nordic Energy Research, 2023.

³⁶ I. Diahovchenko și L. Petrichenko, „Assessment of energy losses in power distribution systems with individual prosumers and energy communities”, în *The Journal of Engineering*, 2023.

³⁷ *In focus: Energy communities to transform the EU's energy system*, Comisia Europeană, decembrie 2022.

³⁸ Knirsch, F., Langthaler, O. și Engel, D., „Trust-less electricity consumption optimization in local energy communities”, în *Energy Informatics*, 2019.

75 Operatorii de sistem de distribuție cu care auditorii s-au întâlnit în **Țările de Jos** și în **Polonia** au subliniat că ar fi dispuși să racordeze mai rapid la rețea noi active de energie electrică din surse regenerabile dacă producția de energie ar fi cuplată cu răspunsul la cerere, cu mutarea vârfurilor de sarcină sau cu stocarea energiei, deoarece astfel s-ar reduce congestia rețelei. Cercetători³⁹ și părți interesate⁴⁰ au subliniat, de asemenea, necesitatea de a combina dezvoltarea activelor de energie electrică din surse regenerabile cu astfel de servicii de flexibilitate, în special stocarea, pentru a echilibra cererea și oferta în fiecare secundă, pentru a reduce congestia rețelei în perioadele de vârf și pentru a crește autoconsumul. Totodată, Comisia a subliniat importanța mutării vârfurilor de sarcină⁴¹ și a combinării acoperișurilor solare cu stocarea energiei⁴². Ea a început de asemenea să ia măsuri, de exemplu ca parte a [normelor revizuite privind energia din surse regenerabile](#) și a [propunerii sale din 2025 privind accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor](#), pentru a sprijini stocarea energiei electrice, dar aceste măsuri nu vizau în mod specific comunitățile de energie. În **Polonia**, Curtea a constatat că clusterelor (dar nu și cooperativele sau comunitățile de energie ale cetățenilor) ar urma să beneficieze de tarife reduse pentru instalarea de soluții de stocare a energiei după adoptarea măsurii relevante de către Comisie. Nu au fost identificate astfel de stimulente în celelalte state membre auditate. **Țările de Jos** au recunoscut că „în prezent, comunitățile de energie nu dispun de stimulente financiare concrete pentru corelarea cererii și ofertei și pentru optimizarea sistemului, ceea ce ar putea exacerba congestia rețelei”⁴³.

76 În ansamblu, Curtea nu a identificat nicio dovadă de discriminare împotriva comunităților de energie în contextul prelucrării cererilor lor de racordare la rețea. Întârzierile și refuzurile de racordare din cauza congestiilor din rețea încetinesc dezvoltarea comunităților de energie în **Țările de Jos** și în **Polonia**. Potrivit cercetătorilor, OSD și Comisiei, o modalitate de a accelera aceste racordări este ca comunitățile de energie să furnizeze servicii de flexibilitate.

³⁹ P. Ponnaganti, N. Andreadou, A. Purvins și M. Masera, „[Flexibility provisions through local energy communities: A review](#)”, în *Next Energy*, volumul 1, articolul 100022, 2023.

⁴⁰ REScoop.eu, [Response to the Commission's call for evidence on the Citizens Energy Package](#), septembrie 2025, p. 5 și p. 32-34.

⁴¹ [In focus: Energy communities to transform the EU's energy system](#), Comisia Europeană, decembrie 2022.

⁴² Comisia Europeană, [Strategia UE pentru energia solară](#), 2022.

⁴³ Scrisoarea ministrului climei și creșterii verzi adresată președintelui Camerei Inferioare a Parlamentului Țărilor de Jos, [The role of energy communities in the energy system](#), septembrie 2025.

Stimulentele financiare pentru comunitățile de energie permit perioade de recuperare a investiției aliniată la ambițiile afișate de Strategia UE pentru energia solară

- 77** Lipsa unei finanțări previzibile și accesibile a fost recunoscută ca fiind un obstacol major pentru comunitățile de energie, în special în primele etape ale dezvoltării proiectelor. Pentru a rezolva această problemă, [Strategia UE pentru energia solară](#) prevede că statele membre ar trebui să instituie cadre solide de sprijin pentru sistemele de acoperișuri solare – cea mai frecventă sursă de energie pentru comunități – pe baza unor perioade previzibile de recuperare a investiției, mai scurte de 10 ani. În conformitate cu RED II și cu IEMD, comunitățile de energie ar trebui, de asemenea, să facă obiectul unor „tarife de rețea care reflectă costurile”, ceea ce înseamnă că nu ar trebui să plătească pentru costuri pe care nu le cauzează și nici nu ar trebui să primească scutiri care ar transfera în mod inechitabil sarcina financiară către alți utilizatori ai rețelei ce nu au acces la autoconsum.
- 78** Curtea a analizat dacă stimulentele financiare pentru comunitățile de energie din statele membre auditate permiteau perioade rezonabile de recuperare a investiției. [Tabelul 1](#) conține o sinteză privind stimulentele financiare existente pentru comunitățile de energie în statele membre vizitate de Curte.

Tabelul 1 | Sinteza stimulentei financiare specifice pentru comunitățile de energie

Stat membru	Scutiri de la plata tarifelor de rețea	Scheme de sprijin
Țările de Jos	Nu se aplică	<ul style="list-style-type: none"> Fonduri reînnoibile pentru dezvoltare Prime de injecție pentru energia generată
Polonia	<ul style="list-style-type: none"> Cooperative: scutirea de la plata tarifelor pentru energia din surse regenerabile, capacitate, cogenerare și distribuție Clustere: scutirea de la plata tarifelor pentru energia din surse regenerabile și cogenerare, reduceri ale tarifului pentru serviciul de distribuție Comunitățile de energie ale cetățenilor: nu se aplică 	<ul style="list-style-type: none"> Cooperative și clustere: sprijin din MRR pentru infrastructura de energie din surse regenerabile Cooperative: contorizare netă Comunitățile de energie ale cetățenilor: nu se aplică
Italia	Componenta variabilă a tarifului de transport este rambursată pentru energia electrică partajată în cadrul comunității	<ul style="list-style-type: none"> Prime de injecție pentru energia partajată Sprijin din MRR pentru infrastructura de energie din surse regenerabile
România	Nu se aplică	Nu se aplică

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

79 Țările de Jos nu oferă scutiri de la plata tarifelor de rețea, dar există două tipuri de scheme de sprijin specifice pentru cooperativele de energie:

- un fond reînnoibil pentru dezvoltare, care acordă împrumuturi cooperativei pentru costurile de demarare a proiectelor eoliene și solare (a se vedea [casetă 7](#));
- schema de subvenții pentru producția cooperativă de energie, o primă de injecție calculată anual, care urmărește profitabilitatea instalațiilor cooperativei de energie.

Caseta 7

Fondul pentru dezvoltarea producției de energie regenerabilă din Țările de Jos

Cooperativele pot solicita împrumuturi fără dobândă (între 10 000 de euro și 300 000 de euro, în funcție de etapa proiectului; până la 80 % din costurile de dezvoltare pentru proiectele eoliene și solare), urmând să utilizeze acești bani pentru coordonarea proiectelor, studii de fezabilitate, cereri de autorizare și alte cheltuieli pregătitoare. Cooperativa însăși contribuie cu 20 % în numerar sau în ore de voluntariat.

Împrumuturile nu prezintă riscuri pentru cooperative: dacă un proiect este anulat, se renunță la împrumut. În schimb, dacă acesta ajunge la închidere financiară, cooperativa rambursează împrumutul plus o sumă suplimentară, asigurând autonomia fondului. Acest mecanism consolidează inițiativele locale de cooperare aflate într-un stadiu incipient, atunci când proiectele implică cel mai mare risc.

Comisia⁴⁴, REScoop.eu⁴⁵, CESE⁴⁶ și alte ONG-uri⁴⁷ consideră că acest fond este o bună practică. Potrivit REScoop.eu⁴⁸, fiecare euro investit de stat atrage investiții private în valoare de 40 de euro.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Energie Samen, Voorwaarden Ontwikkelfonds Opwek voor aanvragers en projecten, iunie 2024.

80 Curtea a analizat perioadele de recuperare a investiției pentru șase proiecte deținute de cooperative. Acestea au variat între 6 și 12 ani, în mare parte în concordanță cu recomandarea din [Strategia UE pentru energia solară](#) pentru acoperișurile solare (a se vedea [figura 13](#)). Variația reflectă modificările prețurilor la energie și prima de injecție calculată anual.

⁴⁴ Comisia Europeană, *Looking at energy communities through a local authority lens: perceptions, experiences and needs*, 2024. Comisia Europeană, *A roadmap to developing a policy and legal framework that enables the development of energy communities*.

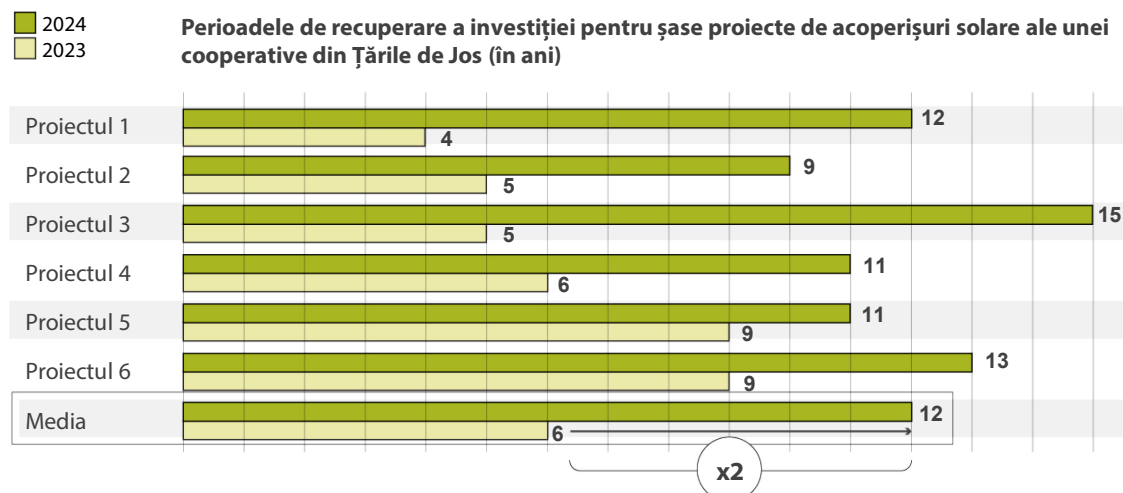
⁴⁵ REScoop.eu, *Leveraging European Public Funds to Support Energy Communities*.

⁴⁶ Pachetul de măsuri privind energia pentru cetățeni: implicarea cetățenilor, comunitățile energetice și prosumerismul, Comitetul Economic și Social European, 2025, punctul 1.3.

⁴⁷ J. Arnould și D. Quiroz, Friends of the Earth, *Energy communities in the EU: Opportunities and barriers to financing*, octombrie 2022.

⁴⁸ REScoop.eu, *Response to the Commission's call for evidence on the Citizens Energy Package*, septembrie 2025, p. 27.

Figura 13 | Perioadele de recuperare a investiției corespund așteptărilor din Strategia pentru energia solară, dar variază în funcție de prețurile la energie și de calculul primei de injecție

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza situațiilor financiare din 2023 și 2024 ale unei cooperative de energie.

81 În **Polonia**, cooperativele de energie beneficiază de scutiri de la plata tarifelor de rețea, mai precis de la tarifele percepute pentru energia din surse regenerabile, capacitate, cogenerare și distribuție. Clusterelor sunt exceptate de la plata tarifelor pentru energia din surse regenerabile și cogenerare și pot beneficia de un preț mai mic pentru distribuție (sub rezerva aprobării de către Comisia de ajutorului de stat). În plus, atât cooperativele, cât și clusterelor de energie pot primi sprijin din MRR pentru infrastructura de energie din surse regenerabile (până la 91-95 % din costuri), iar cooperativele pot beneficia, de asemenea, de contorizarea netă: pentru fiecare kilowatt oră injectat în rețea, membrii pot să consume gratuit 0,6 kWh pe o perioadă mobilă de 12 luni. Potrivit cercetărilor⁴⁹, prin aceste mecanisme, cooperativele de energie poloneze ar putea, teoretic, să atingă o perioadă de recuperare a investiției de 2,5-3 ani – în concordanță cu analiza Curții care a vizat atât o cooperativă, cât și un cluster ce intenționau să își recupereze investiția în termen de trei ani. Comunitățile de energie ale cetățenilor nu beneficiază de nicio scutire sau schemă de sprijin.

⁴⁹ J. Jasinski, M. Kozakiewicz, M. Sołtysik, „Analysis of the Economic Soundness and Viability of Migrating from Net Billing to Net Metering Using Energy Cooperatives”, în *Energies*, vol. 17, nr. 6, 2024.

82 În **Italia**, comunitățile beneficiază de scutiri de la plata tarifelor de rețea, dat fiind că partea variabilă a tarifului de transport este rambursată pentru energia electrică partajată în cadrul comunității. În plus, această țară oferă două stimulente principale pentru comunitățile de energie din surse regenerabile: o primă de injecție pentru energia partajată în cadrul comunității (calculată pe o bază orară), plătită timp de 20 de ani la aproximativ 0,10 euro per kWh, și un grant de capital care acoperă până la 40 % din costurile de investiții eligibile, finanțat prin MRR. Diverse studii de caz indică perioade de recuperare a investiției cuprinse între 5 și 14 ani (a se vedea **caseta 8**). Pentru a justifica intensitatea ajutorului de stat, autoritățile italiene au estimat la 11-13 ani perioadele de recuperare a investiției pentru cinci proiecte teoretice.

Caseta 8

Exemple de perioade de recuperare a investiției pentru comunitățile italiene de energie din surse regenerabile

O analiză a fezabilității economice a unei comunități de energie din surse regenerabile din municipalitatea Tirano (Lombardia), echipată cu o instalație de cogenerare pe bază de biomasă, o mini hidrocentrală și un sistem fotovoltaic, a ajuns la concluzia că perioada de recuperare a investiției a fost de aproximativ cinci ani⁵⁰.

Un studiu de fezabilitate cu privire la o comunitate calabreză de energie din surse regenerabile, care asigură producție și stocare de energie, a constatat o perioadă de recuperare a investiției cuprinsă între șase și opt ani⁵¹.

O comunitate de energie din surse regenerabile cu o capacitate de 2 MWp, condusă de municipalitatea Assisi (Umbria), a calculat o perioadă de recuperare a investiției de aproximativ 8-14 ani⁵².

⁵⁰ F. Ceglia, E. Marrasso, C. Roselli și M. Sasso, „Biomass-based renewable energy community: economic analysis of a real case study”, în *Energies*, vol. 15, nr. 15, 2022.

⁵¹ D. Cirone, R. Bruno, P. Bevilacqua, S. Perrella și N. Arcuri, „Techno-Economic Analysis of an Energy Community Based on PV and Electric Storage Systems in a Small Mountain Locality of South Italy: A Case Study”, în *Sustainability*, vol. 14, nr. 21, 2022.

⁵² E. Moretti, E. Stamponi, „The Renewable Energy Communities in Italy and the Role of Public Administrations: The Experience of the Municipality of Assisi between Challenges and Opportunities”, în *Sustainability*, vol. 15, nr. 15, 2023.

- 83** **România** nu oferă scutiri de la plata tarifelor de rețea, iar comunitățile de energie nu sunt eligibile pentru niciun fel de scheme sau subvenții. Părțile interesate cu care auditorii s-au întâlnit și un [raport recent al unui ONG](#) au subliniat că aceasta este o dificultate majoră.
- 84** În toate cele patru țări auditate, tarifele de rețea sunt plătite proporțional cu energia electrică consumată de furnizorii tradiționali. În **Italia**, atunci când membrii unei comunități consumă energia electrică pe care o produc sau care este partajată de alți membri, ei nu plătesc toate tarifele de rețea corespunzătoare, ceea ce înseamnă că aduc o contribuție financiară mai mică la întreținerea și dezvoltarea rețelei. Ei rămân însă racordați la rețea pentru a acoperi perioade în care producția proprie este insuficientă sau indisponibilă – un model comun tuturor tipurilor de prosumatori. Cu alte cuvinte, pe măsură ce comunitățile de energie și autoconsumul se dezvoltă, o parte mai mare a costurilor de rețea este suportată de consumatorii care nu fac parte din astfel de comunități și care nu au acces la active de producție – de obicei, gospodării mai puțin prospere⁵³. Niciunul dintre statele membre auditate nu a evaluat formal modul în care tarifele reduse, autoconsumul și partajarea energiei afectează alți consumatori.
- 85** Având în vedere numărul mare de prosumatori și cooperative de energie din **Țările de Jos** și introducerea partajării energiei începând din ianuarie 2025, autoritatea națională de reglementare neerlandeză este preocupată de acest risc. O soluție ar putea fi stabilirea unor tarife de rețea fixe, și nu proporționale, deoarece acestea permit o distribuție mai echitabilă a sarcinii. O altă soluție ar putea fi stabilirea prețurilor în funcție de ora de consum, adică o structură tarifară dinamică în care costul energiei electrice variază în funcție de momentul zilei.

⁵³ M. Van Steenberghe, A. D’hulster, J. Weytjens, M. Ovaere și K. Schoors, *Tracking Demographic and Financial Trends in Renewable Energy Cooperative Membership in Belgium Using Survey and Bank Transaction Data*, articolul nr. 1093 (2025); G. Koukoufikis, H. Schockaert, D. Paci, F. Filippidou, A. Caramizaru et al., *Energy Communities and Energy Poverty*, JRC Science for Policy Report, EUR 31751 EN (Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2023); Agenția Europeană de Mediu, *Energy prosumers in Europe: Citizen participation in the energy transition*, Raportul nr. 01/2022 al AEM (Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2022).

86 În ansamblu, evaluarea Curții indică faptul că sprijinul public acordat în **Țările de Jos**, în **Polonia** și în **Italia** permite perioade de recuperare a investiției conforme cu așteptările Comisiei. Fondul reînnoibil utilizat în **Țările de Jos** este o modalitate eficace de utilizare a fondurilor publice. Acesta ajută cooperativele de energie să acopere, în primele etape de dezvoltare, costurile inițiale ale proiectelor eoliene și solare, care reprezintă un factor limitativ des întâlnit. În **România**, lipsa subvențiilor frânează însă emergența comunităților de energie. Curtea concluzionează, de asemenea, că statele membre nu au evaluat formal modul în care reducerile tarifelor de rețea au afectat alți consumatori.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera I, condusă de doamna Joëlle Elvinger, membră a Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 11 februarie 2026.

Pentru Curtea de Conturi

Tony Murphy
Președinte

Anexe

Anexa I – Informații despre audit

Comunitățile de energie

01 Comunitățile de energie sunt entități juridice care permit cetățenilor, întreprinderilor mici și autorităților locale să producă, să gestioneze, să partajeze și să consume propria energie. [Potrivit Comisiei](#), aceste comunități ar putea aduce o serie întreagă de beneficii, și anume:

- să contribuie la **obiectivul UE privind energia din surse regenerabile** prin atragerea de investiții private suplimentare pentru construirea de active descentralizate de producere a energiei din surse regenerabile;
- să crească **participarea cetățenilor** – inclusiv a celor care nu își pot construi propriile active de producție de energie (de exemplu, chiriași, familii cu venituri mici și persoane care locuiesc în apartamente) – pentru a impulsiona tranziția energetică la nivel local. Acest lucru poate facilita **acceptarea de către public** a proiectelor locale privind energia din surse regenerabile;
- să reducă **sărăcia energetică**, întrucât energia produsă poate fi vândută rețelei sau poate fi partajată între membrii comunităților, asigurând astfel prețuri mai stabile ale energiei electrice și facturi mai mici pentru membri, inclusiv pentru **gospodăriile vulnerabile**.

Finanțare, roluri și responsabilități

02 În calitate de beneficiari ai măsurilor privind energia din surse regenerabile, comunitățile de energie sunt eligibile pentru mai multe fonduri ale UE, cum ar fi Fondul european de dezvoltare regională și Mecanismul de redresare și reziliență (MRR). În special, MRR include măsuri cu un cost estimat de **5,2 miliarde de euro** care sprijină comunitățile de energie direct sau indirect (de exemplu, prin măsuri pentru energia din surse regenerabile). Această sumă urmează să fie vărsată până în decembrie 2026. Comunitățile de energie pot utiliza aceste fonduri pentru a instala panouri solare sau pentru a construi turbine eoliene, de exemplu.

03 *Figura 1* prezintă rolurile și responsabilitățile Comisiei și ale statelor membre.

Figura 1 | Roluri și responsabilități

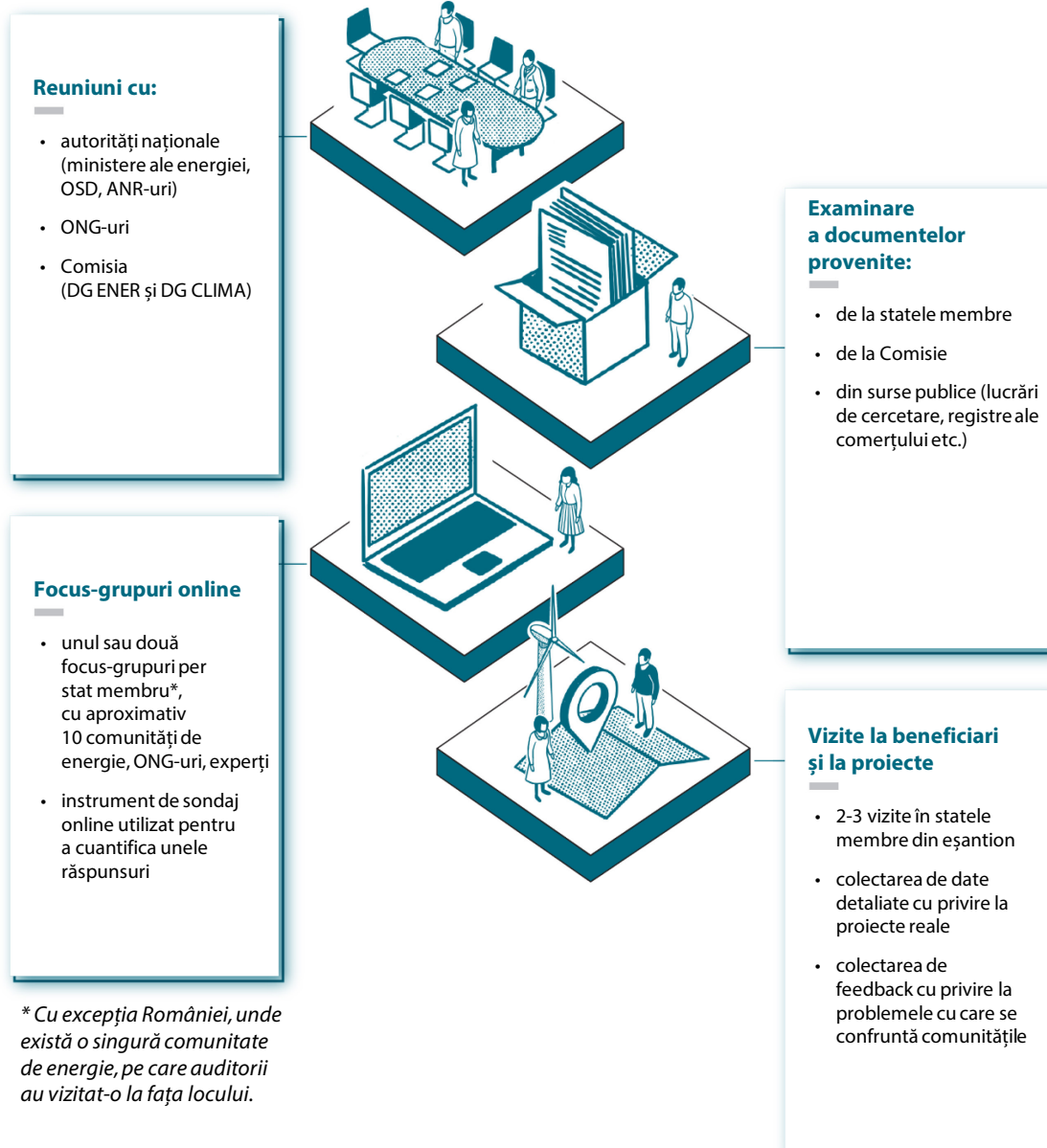

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Sfera și abordarea auditului

- 04** Prin acest audit, Curtea a urmărit să evalueze dacă Comisia și statele membre **implică în mod eficace comunitățile de energie** pentru a îndeplini obiectivul UE stabilit în Strategia UE pentru energia solară și pentru a obține beneficiile preconizate ale acestora. În acest scop, s-a examinat dacă:
- Comisia stabilise **obiective ale UE** pe modelul SMART, susținute de statele membre, care să fie monitorizate în mod adecvat și care se află pe calea cea bună pentru a fi atinse;
 - Comisia și statele membre creaseră **condițiile adecvate** pentru ca comunitățile de energie să prospere.
- 05** Auditul a acoperit Comisia și patru state membre în perioada decembrie 2020-iulie 2025, adică ulterior termenelor de transpunere a directivelor relevante: [Directiva \(UE\) 2019/944](#) privind piața internă de energie electrică și [Directiva \(UE\) 2018/2001](#) privind utilizarea energiei din surse regenerabile. Auditul s-a axat pe producția de energie din surse regenerabile, pentru care UE a stabilit un obiectiv politic, și nu a acoperit alte servicii energetice (cum ar fi eficiența energetică). [Metodologia de audit](#) a Curții este conformă cu standardele internaționale de audit adoptate de [Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit \(International Organization of Supreme Audit Institutions – INTOSAI\)](#).
- 06** [Figura 2](#) prezintă modul în care Curtea a obținut probe pentru observațiile sale. Prin intermediul focus-grupurilor și al vizitelor la fața locului, au fost consultate 2 %, 20 %, 13 % și, respectiv, 100 % din comunitățile din **Țările de Jos, Polonia, Italia și România** (a se vedea [tabelul 1](#)). Federația Europeană a Comunităților de Energie și mai multe ONG-uri naționale, reprezentând comunități de energie, au adus contribuții suplimentare.

Figura 2 | Abordarea de audit

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Tabelul 1 | Reprezentativitatea focus-grupurilor și vizitele la fața locului

Stat membru	Numărul de comunități de energie în ianuarie 2025	Participanți la focus-grupuri	Comunități vizitate la fața locului	Reprezentativitatea eșantionului Curții
Țările de Jos*	702	14	2	2 %
Polonia	61	10	2	20 %
Italia**	121	12	4	13 %
România	1	0	1	100 %

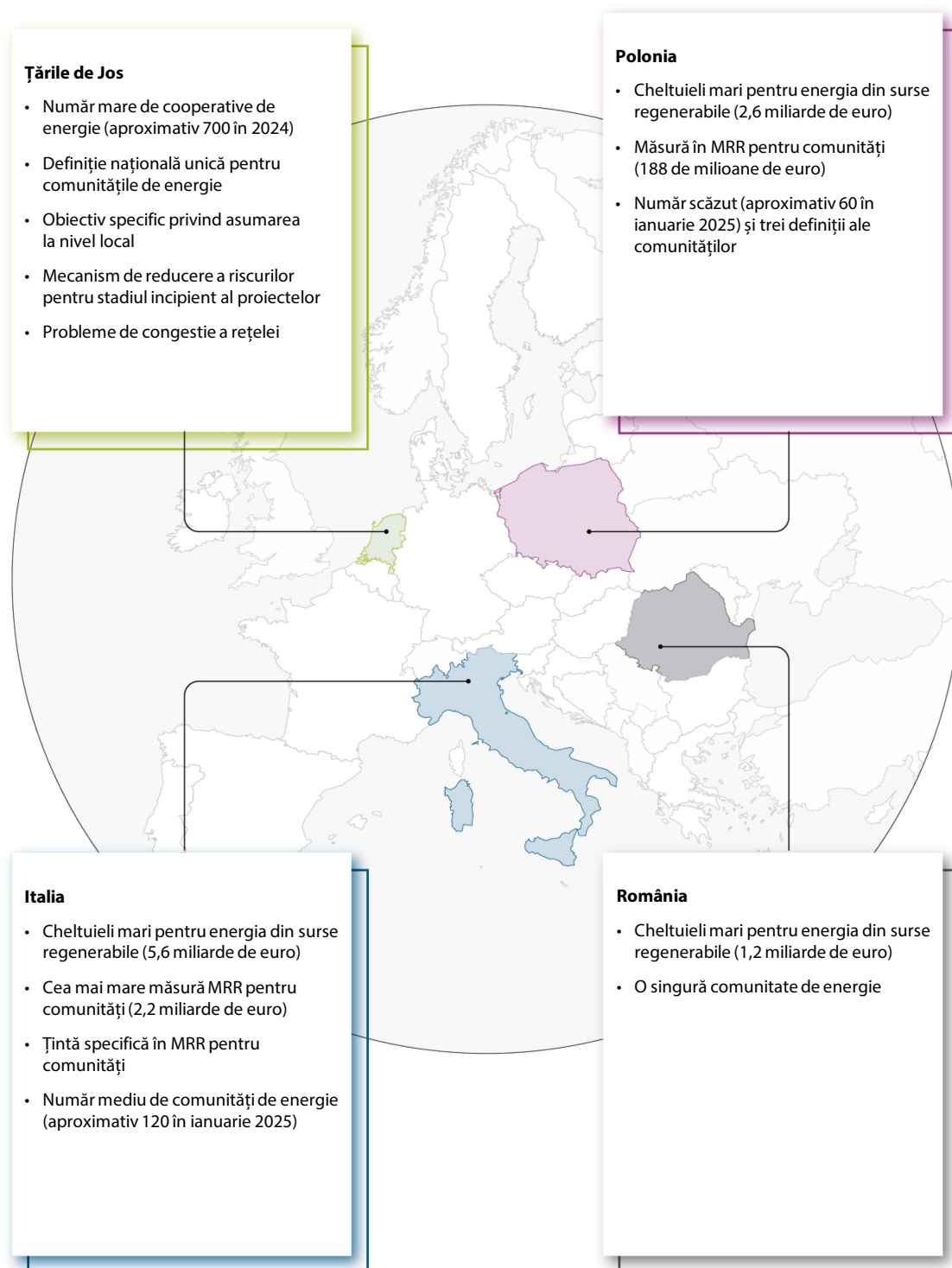
* Date pentru 2024; nu erau disponibile date pentru 2025.

** Numărul de entități juridice, nu numărul de configurații.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

07 Curtea a selectat pentru audit patru state membre, pe baza reprezentativității lor în raport cu situația din UE (a se vedea [figura 3](#)).

Figura 3 | De ce au fost selectate aceste state membre

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa II – Comunitățile de energie vizitate

Stat membru	Denumirea	Numărul de membri	Infrastructura de energie din surse regenerabile	Capacitatea de producție (kWp)	Producția de energie în 2024 (KW)
Țările de Jos	Kennemer Kracht	315	Acoperișuri solare	661	479
Țările de Jos	Vrijstad Energie/ Vrijstad Windwinning	375	Acoperișuri și parcuri solare, turbine eoliene	7 351	11 001
Polonia	Słoneczna Żywiecczyzna	10	Acoperișuri solare, energie geotermică	20 000	23 284
Polonia	Klaster Energii Powiatu Bielskiego	12	Acoperișuri solare	975	976
Italia	La Buona Fonte	25	Acoperișuri solare	19	20
Italia	Comunità energetica rinnovabile Antrodoco	49	Acoperișuri solare	60	0
Italia	Comunità energetica rinnovabile diocesi Treviso	340	Acoperișuri solare	1 900	1 430
România	Cooperativa de Energie	949	Niciuna în aprilie 2025	0	0

Anexa III – Răspunsurile statelor membre la recomandări

Recomandare	Stat membru	Răspuns
<p>Recomandarea 4</p> <p>Să se raporteze referitor la evaluarea obstacolelor din calea comunităților de energie din surse regenerabile și a potențialului de dezvoltare a acestora</p> <p>Ministerul Mediului și Securității Energetice din Italia și Ministerul Energiei din România ar trebui să evalueze și să raporteze cu privire la obstacolele existente în calea comunităților de energie din surse regenerabile și la potențialul de dezvoltare a acestora.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iulie 2027</p>	Italia	Acceptată
	România	Acceptată
<p>Recomandarea 5 litera (b)</p> <p>Să se promoveze rolul cetățenilor și al gospodăriilor vulnerabile</p> <p>Ministerul Climei și Mediului din Polonia, Ministerul Mediului și Securității Energetice din Italia și Ministerul Energiei din România ar trebui să elaboreze dispoziții care să promoveze rolul cetățenilor în comunitățile de energie.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2026</p>	Polonia	Acceptată
	Italia	Acceptată
	România	Acceptată
<p>Recomandarea 6 litera (b)</p> <p>Să se acorde sprijin pentru stocarea energiei</p> <p>Ministerul Climei și Creșterii Verzi din Țările de Jos și Ministerul Climei și Mediului din Polonia ar trebui să ofere stimulente comunităților de energie pentru a dezvolta soluții de stocare a energiei (doar astfel de soluții sau în combinație cu producerea de energie din surse regenerabile) sau alte servicii de flexibilitate pentru a ajuta la reducerea congestiei rețelei electrice.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iulie 2027</p>	Țările de Jos	Acceptată
	Polonia	Acceptată

Acronime

Acronim	Definiție/explicație
CESE	Comitetul Economic și Social European
DG CLIMA	Direcția Generală Politici Climatice (Comisia Europeană)
DG ENER	Direcția Generală Energie (Comisia Europeană)
Eurostat	Oficiul de Statistică al Uniunii Europene
HIER	Fundația neerlandeză care sprijină cooperativele de energie
IMED	Directiva privind piața internă de energie electrică (<i>Internal Market for Electricity Directive</i>)
kW/kWh/kWp/MW/MWh/MWp/GW/TWh	Diferite unități de măsură a puterii și a energiei: kilowatt, kilowatt-ora, kilowatt vârf, megawatt, megawatt-ora, megawatt vârf, gigawatt, terawatt-ora
MRR	Mecanismul de redresare și reziliență
OSD	Operator de sistem de distribuție
PNEC	Plan național privind energia și clima
RED II	Directiva privind energia din surse regenerabile II
SMART	Specific, măsurabil, realizabil, relevant și încadrat în timp

Glosar

Termen	Definiție/explicație
Autoritate națională de reglementare	În contextul prezentului raport, un organism public independent care supraveghează piața energiei electrice a unui stat membru, asigură funcționarea eficientă a sistemului național de energie electrică, protejează interesele consumatorilor, previne discriminarea și monitorizează respectarea normelor UE în domeniul energiei.
Aviz motivat	Cerere oficială adresată unui stat membru pentru ca acesta să se conformeze dreptului UE, trimisă de Comisia Europeană în a doua etapă a procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în cazul în care țara respectivă continuă să își încalce obligațiile, deși a primit o scrisoare de punere în întârziere.
Comitetul Economic și Social European	Organism consultativ al UE care acționează ca forum pentru organizațiile societății civile.
Congestia rețelei	Situație în care nu există capacitate suficientă pentru a transfera toată energia disponibilă de la un punct din rețea la altul.
Evaluare a impactului	Analiză a efectelor probabile (<i>ex ante</i>) sau reale (<i>ex post</i>) ale unei inițiative de politică sau ale unui alt demers.
Fondul european de dezvoltare regională	Fond al UE care consolidează coeziunea economică și socială în Uniune prin finanțarea investițiilor care vizează reducerea dezechilibrelor dintre regiuni.
Ghișeu unic	În contextul prezentului raport, un punct unic de contact pentru comunitățile de energie, de unde acestea pot obține consiliere și pot regla chestiuni administrative.
LIFE	Instrument financiar care sprijină punerea în aplicare a politicii climatice și de mediu a UE prin cofinanțarea de proiecte în statele membre.
Mecanismul de redresare și reziliență	Mecanismul de sprijin financiar al UE destinat să atenueze impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și să stimuleze redresarea, precum și să răspundă provocărilor pe care le aduce un viitor mai verde și mai digital.
Operator de sistem de distribuție	Organism responsabil cu exploatarea, dezvoltarea și întreținerea sistemului de distribuție a energiei electrice într-o anumită zonă.
Partajarea energiei	Alocarea energiei electrice produse în cadrul unei comunități de energie între membrii acesteia.
Perioada de recuperare a investiției	Timpul necesar pentru ca o investiție să își recupereze costul inițial prin economiile sau veniturile generate.
Plan național privind energia și clima	Document pe o durată de 10 ani care prezintă politicile și măsurile prin care un stat membru intenționează să contribuie la îndeplinirea obiectivelor climatice ale UE.

Primă de injecție	Instrument de politică prin care producătorilor de energie electrică li se plătește o primă în plus față de prețul pieței.
Procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor	Procedură prin care Comisia ia măsuri, în diverse etape, împotriva unui stat membru al UE care nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin în temeiul dreptului UE.
Prosumator	Consumator de energie care își și produce propria energie.
Răspuns la cerere	Ajustarea consumului de energie electrică al utilizatorilor finali (de exemplu, prin stocarea energiei electrice sau amânarea consumului) ca răspuns la semnalele pieței.
Sărăcie energetică	Situație în care o locuință nu are acces la servicii energetice esențiale care sunt necesare pentru un nivel de trai și de sănătate decent, din cauza veniturilor insuficiente, a costurilor ridicate ale energiei și/sau a eficienței energetice scăzute.
Scrisoare de punere în întârziere	Comunicare scrisă adresată de Comisia Europeană unui stat membru al UE în prima etapă a unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.
Servicii de flexibilitate	Măsuri menite să contribuie la evitarea congestiei într-un sistem de energie electrică prin menținerea unui echilibru între cerere și ofertă.
Transpunere	Integrarea dispozițiilor unei directive UE în dreptul național.
Verificarea transpunerii	O evaluare a compatibilității măsurilor naționale de punere în aplicare cu prevederile unei directive.

Răspunsurile Comisiei

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/SR-2026-10>

Calendar

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/SR-2026-10>

Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii bugetare specifice. Curtea de Conturi Europeană selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, evoluțiile viitoare și interesul politic și public.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit I – Utilizarea durabilă a resurselor naturale, condusă de doamna Joëlle Elvinger, membră a Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus de domnul João Leão, membru al Curții de Conturi Europene, asistat de Paula Betencourt, șefă de cabinet, și Sofia Batalha, atașată în cadrul cabinetului; Florence Fornaroli, manager principal; Olivier Prigent, coordonator; Jaroslaw Smigiel, Michał Szwed, Ana Popescu, Bob De Blick, Olivia Saraco și Anna Kozlova, auditori. Ingrid Van Gent, Paola Magnanelli, Simona Mărincean și Mark Smith au oferit sprijin lingvistic. Alexandra Damir-Bînzaru a asigurat sprijin pentru concepția grafică.

De la stânga la dreapta: Paula Betencourt, Olivia Saraco, João Leão, Michał Szwed, Florence Fornaroli, Anna Kozlova, Olivier Prigent.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2026

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări.

Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europeană nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu, în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Fotografia de pe pagina de titlu: © NOVA – stock.adobe.com.

Caseta 1, prima poză de mici dimensiuni: © Amar Sjaw En Wa.

Figura 12 – harta: © Netbeheer Nederland, © powered by Esri Nederland, © MapTiler, © OpenStreetMap contributors.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

HTML	ISBN 978-92-849-7047-6	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/8116304	QJ-01-26-012-RO-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7048-3	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/2850569	QJ-01-26-012-RO-N

REFERINȚA EXACTĂ

Curtea de Conturi Europeană, [Raportul special nr. 10/2026](#) „Comunitățile de energie – Un potențial nevalorificat încă”, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026.

Se estimează că jumătate din energia din surse regenerabile necesară pentru a atinge obiectivul de neutralitate climatică al UE va fi produsă de cetățeni. Comunitățile de energie sunt entități juridice care permit cetățenilor, întreprinderilor mici și autorităților locale să producă, să gestioneze, să partajeze și să consume propria energie. Ele pot contribui la tranziția energetică, la accesibilitatea din punct de vedere financiar a energiei și la implicarea cetățenilor.

UE a atins doar 27 % din obiectivul său de a avea cel puțin o comunitate de energie în fiecare localitate cu peste 10 000 de locuitori până în 2025. Acest obiectiv nu este suficient de relevant, nu are susținerea necesară și nu este monitorizat corespunzător. Definițiile UE sunt în continuare neclare cu privire la participarea asociațiilor de proprietari de apartamente. Pe deasupra, guvernele nu au creat condițiile necesare pentru a sprijini comunitățile de energie, cum ar fi acordarea de stimulente pentru stocarea energiei în vederea facilitării conexiunilor la rețea. Recomandările Curții de Conturi Europene se apleacă asupra acestor deficiențe.

Raport special al Curții de Conturi Europene prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Rețele sociale: @EUauditors